

Warszawa, dnia 12 marca 2022 r.

Poz. 583

USTAWA

z dnia 12 marca 2022 r.

o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹⁾

Art. 1. 1. Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o obywatelu Ukrainy, rozumie się przez to także nieposiadającego obywatelstwa ukraińskiego małżonka obywatela Ukrainy, o ile przybył on na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa.

3. Ustawa określa również:

- 1) szczególne zasady powierzenia pracy obywatelom Ukrainy, przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) pomoc zapewnianą przez wojewodów, jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty obywatelom Ukrainy;
- 3) utworzenie Funduszu Pomocy w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy;
- 4) niektóre uprawnienia obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny;
- 5) szczególne zasady przedłużania okresów legalnego pobytu obywateli Ukrainy oraz wydanych im przez organy polskie dokumentów dotyczących uprawnień w zakresie wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) niektóre uprawnienia obywateli polskich i obywateli Ukrainy będących studentami, nauczycielami akademickimi lub pracownikami naukowymi wjeżdżającymi z terytorium Ukrainy;
- 7) szczególne regulacje dotyczące kształcenia, wychowania i opieki dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, w tym wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych w tym zakresie;

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawę z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, ustawę z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, ustawę z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej, ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się, ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, ustawę z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne, ustawę z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych, ustawę z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim, ustawę z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, ustawę z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustawę z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawę z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych.

- 8) szczególne zasady organizacji i funkcjonowania uczelni w związku z zapewnianiem miejsc na studiach dla obywateli Ukrainy, o których mowa w ust. 1;
- 9) szczególne zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez obywateli Ukrainy, przebywających legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. 1. Jeżeli obywatel Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, wjechał legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r. Do określenia okresu pobytu uznawanego za legalny stosuje się art. 57 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, 1491 i 2052). Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki.

2. Jeżeli obywatel Ukrainy posiadający Kartę Polaka, o którym mowa w art. 1 ust. 1, opuścił Ukrainę w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., a następnie przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r. Do określenia okresu pobytu uznawanego za legalny stosuje się art. 57 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. Do członków najbliższej rodziny obywatela Ukrainy posiadającego Kartę Polaka, o którym mowa w art. 1 ust. 1, przepisy ustawy stosuje się odpowiednio.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do obywateli Ukrainy:

- 1) posiadających:
  - a) zezwolenie na pobyt stały,
  - b) zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej,
  - c) zezwolenie na pobyt czasowy,
  - d) status uchodźcy,
  - e) ochronę uzupełniającą,
  - f) zgodę na pobyt tolerowany;
- 2) którzy:
  - a) złożyli w Rzeczypospolitej Polskiej wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej lub w imieniu których takie wnioski zostały złożone,
  - b) zadeklarowali zamiar złożenia wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 28 ust. 1 lub art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1108 i 1918 oraz z 2022 r. poz. 583) lub których takie deklaracje zamiaru dotyczą.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, datę stanowiącą ostatni dzień okresu, w którym legalny wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy obywatela Ukrainy deklarującego zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej skutkuje tym, że jego pobyt na tym terytorium jest uznawany za legalny, biorąc pod uwagę liczbę cudzoziemców napływających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sytuację ludności cywilnej i perspektywy zakończenia działań wojennych na terytorium Ukrainy oraz względy obronności, bezpieczeństwa państwa oraz względy ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego.

5. Z chwilą wycofania przez obywatela Ukrainy wniosku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 lit. a, lub deklaracji, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. b, przepis ust. 1 znajduje do niego zastosowanie.

6. Obywatela Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, uznaje się za osobę korzystającą w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej w rozumieniu art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Obywatelowi Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, jako osobie korzystającej w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej, przysługują uprawnienia określone w niniejszej ustawie.

8. Do ochrony czasowej, z której korzysta obywatel Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów rozdziału 3 działu III ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

9. Danych obywatela Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, nie umieszcza się w rejestrze, o którym mowa w art. 119 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. 1. W przypadku gdy wjazd obywatela Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie został zarejestrowany przez komendanta placówki Straży Granicznej podczas kontroli granicznej, Komendant Główny Straży Granicznej rejestruje pobyt obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na jego wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

2. Zarejestrowanie pobytu obywatela Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej następuje na jego wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 1, złożony nie później niż 60 dni od dnia wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Komendant Główny Straży Granicznej prowadzi w systemie teleinformatycznym Straży Granicznej rejestr obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy oraz którzy złożyli wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

4. W rejestrze, o którym mowa w ust. 3, przechowuje się:

- 1) dane:
  - a) imię (imiona) i nazwisko (nazwiska),
  - b) datę urodzenia,
  - c) obywatelstwo (obywatelstwa),
  - d) płeć,
  - e) rodzaj dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy, jeżeli występuje,
  - f) serię i numer dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy, jeżeli występuje,
  - g) unikalny numer w rejestrze,
  - h) numer PESEL – jeżeli został nadany,
  - i) datę dokonania i zmiany wpisu do rejestru;
- 2) informację o dacie:
  - a) przekroczenia granicy,
  - b) złożenia wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1;
- 3) informację o dacie końcowej okresu pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznawanego za legalny na podstawie art. 2 ust. 1;
- 4) informacje o osobie sprawującej faktyczną pieczę nad dzieckiem obejmujące:
  - a) dane, o których mowa w pkt 1,
  - b) wskazanie stosunku pokrewieństwa z dzieckiem – jeżeli taki istnieje, a w przypadku jego braku – innej relacji łączącej tę osobę z dzieckiem.

5. Komendant Główny Straży Granicznej umieszcza dane w rejestrze, o którym mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od dnia przekazania przez organy gminy informacji o złożeniu wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

Art. 4. 1. Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, na podstawie wniosku złożonego w dowolnym organie wykonawczym gminy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, nadaje się numer PESEL, o którym mowa w art. 15 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r. poz. 510, 1000, 1641 i 1978 oraz z 2022 r. poz. 350).

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się osobiście w siedzibie organu gminy na piśmie utrwalonym w postaci papierowej, opatrzonym własnoręcznym czytelnym podpisem, wypełnionym przez wnioskodawcę albo przez pracownika tego organu na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę.

3. W imieniu osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych ubiegającej się o nadanie numeru PESEL wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa jedno z rodziców, opiekun, kurator, opiekun tymczasowy, o którym mowa w art. 25, lub osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię (imiona);
- 2) nazwisko;
- 3) unikalny numer ewidencyjny nadany przez organ ukraiński;
- 4) obywatelstwo;
- 5) imię matki osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 6) nazwisko matki osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 7) imię ojca osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 8) nazwisko ojca osoby małoletniej, o ile zostało udokumentowane;
- 9) numery PESEL rodziców, o ile zostały nadane i są znane;
- 10) datę urodzenia;
- 11) miejsce urodzenia;
- 12) kraj urodzenia;
- 13) płeć;
- 14) datę wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 15) datę złożenia wniosku;
- 16) adnotację o tym, czy odciski palców zostały pobrane;
- 17) adnotację o wyniku lub przyczynach braku weryfikacji, o której mowa w ust. 14;
- 18) informacje o osobie sprawującej faktyczną opiekę nad dzieckiem obejmujące numer PESEL oraz dane, o których mowa w pkt 1, 2, 4, 10, 13 i art. 8 pkt 24 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, oraz wskazanie stosunku pokrewieństwa z dzieckiem – jeżeli taki istnieje, a w przypadku jego braku – innej relacji łączącej tę osobę z dzieckiem;
- 19) oświadczenie o przybyciu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa;
- 20) oświadczenie o byciu małżonkiem obywatela Ukrainy, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa;
- 21) oświadczenie o prawdziwości danych zawartych we wniosku oraz klauzulę o treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”;
- 22) własnoręczny czytelny podpis wnioskodawcy albo adnotację pracownika organu gminy o przyczynie braku podpisu;
- 23) własnoręczny podpis osoby ubiegającej się o nadanie numeru PESEL, która ukończyła 12. rok życia, albo adnotację pracownika organu gminy o przyczynie braku podpisu.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może zawierać:

- 1) adres poczty elektronicznej;
- 2) numer telefonu komórkowego;
- 3) zgodę na:
  - a) wprowadzenie danych, o których mowa w pkt 1 lub 2, do rejestru danych kontaktowych, o którym mowa w art. 20h ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070),
  - b) potwierdzenie profilu zaufanego, o którym mowa w art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

6. Do danych, o których mowa w ust. 4, stosuje się sposób transliteracji określony w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).

7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załącza się fotografię, spełniającą wymagania określone w art. 29 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2021 r. poz. 816, 1000 i 1978).

8. Podczas składania wniosku, o którym mowa w ust. 1, pobiera się od osoby, której dotyczy wnioski, odciski palców.

9. Odcisków palców nie pobiera się od osoby:

- 1) która nie ukończyła 12. roku życia;
- 2) od której chwilowo fizycznie nie jest możliwe pobranie odcisków któregośkolwiek z palców;
- 3) od której pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe.

10. Odciski palców pobiera się w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 54 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.

11. Organ gminy potwierdza tożsamość na podstawie dokumentu podróży, Karty Polaka lub innego dokumentu ze zdjęciem umożliwiającym ustalenie tożsamości, a w przypadku osób, które nie ukończyły 18. roku życia, również dokumentu potwierdzającego urodzenie, i wprowadza dane do rejestru PESEL.

12. Potwierdzenie tożsamości może nastąpić na podstawie dokumentu unieważnionego, jeżeli umożliwia on ustalenie tożsamości osoby.

13. Oświadczenia, o których mowa w ust. 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Klauzula, o której mowa w ust. 4 pkt 21, zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. W przypadku braku dokumentów, o których mowa w ust. 11, potwierdzenie tożsamości następuje na podstawie oświadczenia.

14. Komendant Główny Straży Granicznej zapewnia możliwość weryfikacji danych osoby, której ma zostać nadany numer PESEL, z danymi zgromadzonymi w rejestrze, o którym mowa w art. 3 ust. 3.

15. Kopię dokumentu, na podstawie którego dokonano ustalenia tożsamości, lub oświadczenie, o którym mowa w ust. 13, przechowuje organ gminy wraz z wnioskiem.

16. Organ gminy odmawia w drodze decyzji nadania numeru PESEL, w przypadku gdy:

- 1) fotografia załączona do wniosku nie spełnia wymagań określonych w art. 29 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych;
- 2) nie zostały pobrane odciski palców, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w ust. 9;
- 3) potwierdzenie tożsamości nastąpiło na podstawie oświadczenia, o którym mowa w ust. 13, a w wyniku weryfikacji, o której mowa w ust. 14, ustalono, że w rejestrze, o którym mowa w art. 3 ust. 3, zamieszczono serię i numer dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy.

17. Od decyzji, o której mowa w ust. 16, nie służy odwołanie.

18. Minister właściwy do spraw informatyzacji udostępni w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej:

- 1) wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1;
- 2) wzór wydruku, o którym mowa w art. 9 ust. 3 pkt 2.

19. Wzory, o których mowa w ust. 18, są sporządzane w języku polskim i ukraińskim, a także mogą być sporządzone również w innych językach.

20. Dane, o których mowa w art. 8 pkt 1, 2, 3a–6, 9–11, 24, pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje z rejestru PESEL do rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 3.

21. W sprawach dotyczących numeru PESEL nieuregulowanych ustawą stosuje się przepisy ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Art. 5. 1. Organ gminy może zapewnić obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, możliwość nieodpłatnego wykonania fotografii, o której mowa w art. 4 ust. 7.

2. Zadanie, o którym mowa w ust. 1, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Art. 6. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji prowadzi rejestr obywateli Ukrainy, którym nadano numer PESEL, w sposób określony w art. 4.

2. Rejestr prowadzi się w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 55 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.

3. Prowadząc rejestr, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do sprawy informatyzacji:

- 1) zapewnia ochronę przed nieuprawnionym dostępem do rejestru;
- 2) zapewnia integralność danych w rejestrze;
- 3) zapewnia dostępność systemu teleinformatycznego, w którym rejestr jest prowadzony, dla podmiotów przetwarzających dane w rejestrze;
- 4) przeciwdziała uszkodzeniom systemu teleinformatycznego, w którym rejestr jest prowadzony;
- 5) określa zasady bezpieczeństwa przetwarzanych danych, w tym danych osobowych;
- 6) zapewnia rozliczalność działań dokonywanych na danych rejestru.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji jest administratorem danych przetwarzanych w rejestrze, o którym mowa w ust. 1.

5. W rejestrze, o którym mowa w ust. 1, gromadzi się:

- 1) dane, o których mowa w art. 4 ust. 4 pkt 1–4, 10–16 i 18;
- 2) numer PESEL;
- 3) fotografię, o której mowa w art. 4 ust. 7;
- 4) odciski palców;
- 5) odwzorowanie własnoręcznego podpisu osoby, która ukończyła 12. rok życia, z wyjątkiem osoby, która nie może złożyć podpisu.

6. Danych zgromadzonych w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, nie usuwa się.

7. Minister właściwy do spraw informatyzacji udostępnia zgromadzone w rejestrze, o którym mowa w ust. 1, dane, o których mowa w:

- 1) ust. 5 pkt 1–5:
  - a) Policji,
  - b) Straży Granicznej,
  - c) Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
  - d) Agencji Wywiadu,
  - e) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego,
  - f) Służbie Wywiadu Wojskowego,
  - g) Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu,
  - h) Służbie Ochrony Państwa,
  - i) Urzędowi do spraw Cudzoziemców;
- 2) ust. 5 pkt 1–3:
  - a) ministrowi właściwemu do spraw pracy,
  - b) ministrowi właściwemu do spraw zdrowia,
  - c) ministrowi właściwemu do spraw rodziny,
  - d) Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej,
  - e) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych,
  - f) organowi właściwemu w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 oraz z 2021 r. poz. 1162, 1981, 2105 i 2270), za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny

– w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań, po oświadczeniu spełnienia wymagań, o których mowa w art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych.

8. Organ gminy może realizować zadania, o których mowa w art. 4, poza siedzibą urzędu gminy.

Art. 7. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji może dokonać zakupu sprzętu komputerowego oraz usług dla gmin niezbędnych do realizacji przez nie zadań, o których mowa w art. 4.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji może powierzyć realizację zadania, o którym mowa w ust. 1, jednostce mu podległej lub przez niego nadzorowanej.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji może nieodpłatnie przekazać gminom zakupiony sprzęt na potrzeby realizacji zadań, o których mowa w art. 4.

Art. 8. Do zamówień publicznych niezbędnych do realizacji zadań, o których mowa w art. 5 ust. 1, przez organy gmin oraz do zakupu sprzętu i usług, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 2, art. 12 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 9. 1. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w art. 4 ust. 1, zawiera dane, o których mowa w art. 4 ust. 5 pkt 1 i 2, i zgodę, o której mowa w art. 4 ust. 5 pkt 3 lit. b, minister właściwy do spraw informatyzacji automatycznie potwierdza profil zaufany dla osoby wnioskującej.

2. Utworzony automatycznie profil zaufany zawiera adres poczty elektronicznej i numer telefonu komórkowego podane we wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, oraz oznaczenie potwierdzenia tożsamości w sposób, o którym mowa w ust. 6.

3. Identyfikator użytkownika profilu zaufanego jest tworzony automatycznie, w sposób ustalony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, i przekazywany osobie wnioskującej:

- 1) na adres poczty elektronicznej podany we wniosku, o którym mowa w art. 4 ust. 1, lub
- 2) w postaci wydruku potwierdzenia utworzenia profilu zaufanego.

4. Wydruk, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, zawiera w szczególności:

- 1) identyfikator profilu zaufanego;
- 2) imię (imiona) i nazwisko;
- 3) numer PESEL;
- 4) adres poczty elektronicznej;
- 5) numer telefonu komórkowego.

5. Jednorazowe hasło umożliwiające aktywację profilu zaufanego przez wnioskodawcę jest wysyłane na numer telefonu komórkowego podany we wniosku.

6. Ustalenie tożsamości osoby wnioskującej o potwierdzenie profilu zaufanego dokonywane jest w sposób, o którym mowa w art. 4 ust. 11–13. Dane mogą zostać wprowadzone do rejestru, o którym mowa w art. 6 ust. 1, na podstawie dokumentów nieprzetłumaczonych na język polski.

7. W sprawach dotyczących profilu zaufanego nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 10. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji może w ramach publicznej aplikacji mobilnej, o której mowa w art. 19e ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, po uwierzytelnieniu przy użyciu środka identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 20a ust. 1 tej ustawy, umożliwić obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1:

- 1) pobranie, przechowywanie i prezentację dokumentu elektronicznego zawierającego pobrane z rejestru osób, o którym mowa w art. 6 ust. 1, aktualne dane, o których mowa w art. 4 ust. 4 pkt 1–15 i art. 6 ust. 5 pkt 2 i 3, oraz dane, o których mowa w art. 8 pkt 24 i pkt 24a lit. d ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności;
- 2) weryfikację integralności i pochodzenia dokumentu elektronicznego.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji może w publicznej aplikacji mobilnej udostępnić obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, który pobrał dokument elektroniczny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, funkcjonalność pozwalającą na:

- 1) dostęp do usługi online obsługiwanej przy użyciu tej aplikacji;
- 2) potwierdzenie udziału w usługach świadczonych na rzecz użytkownika tej aplikacji w określonym miejscu i czasie;
- 3) wykorzystanie tej aplikacji w celu przekazywania danych w ramach usług świadczonych na rzecz użytkownika tej aplikacji.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji może zapewnić obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, będącemu użytkownikiem publicznej aplikacji mobilnej, możliwość posługiwania się certyfikatem, o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, po uwierzytelnieniu przy użyciu środka identyfikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 20a ust. 1 tej ustawy.

4. Certyfikat może zawierać dane, o których mowa w art. 4 ust. 4 pkt 1, 2 i 4 oraz art. 6 ust. 5 pkt 2.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, procedury, w których dokument elektroniczny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, oraz usługi, w których certyfikat, o którym mowa w ust. 4, mogą być wykorzystywane do stwierdzenia tożsamości obywatela Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mając na uwadze ułatwienie im sprawnego i bezpiecznego załatwiania spraw urzędowych.

6. W sprawach dotyczących publicznej aplikacji mobilnej nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 11. 1. Uprawnienie, o którym mowa w art. 2 ust. 1, jest niezależne od innych uprawnień do wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynikających z przepisów prawa.

2. Wyjazd obywatela Ukrainy z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres powyżej 1 miesiąca pozbawia go uprawnień, o którym mowa w art. 2 ust. 1.

Art. 12. 1. Wojewoda może zapewnić pomoc obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, polegającą na:

- 1) zakwaterowaniu;
- 2) zapewnieniu całodziennego wyżywienia zbiorowego;
- 3) zapewnieniu transportu do miejsc zakwaterowania, o których mowa w pkt 1, między nimi lub do ośrodków prowadzonych przez Szefa Urzędu do Spraw Cudzoziemców na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub miejsc, w których obywatelom Ukrainy udzielana jest opieka medyczna;
- 4) finansowaniu przejazdów środkami transportu publicznego oraz specjalistycznego transportu przeznaczanego dla osób z niepełnosprawnością w szczególności do miejsc lub pomiędzy miejscami, o których mowa w pkt 1–3;
- 5) zapewnieniu środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów.

2. Wojewoda koordynuje działania organów władzy publicznej oraz organizacji pozarządowych i przedsiębiorców, w zakresie udzielania pomocy obywatelom Ukrainy.

3. Inne organy administracji publicznej, jednostki podległe lub nadzorowane przez organy administracji publicznej, jednostki sektora finansów publicznych oraz inne organy władzy publicznej, w ramach posiadanych środków własnych, mogą zapewnić pomoc, o której mowa w ust. 1. W tych celach organy lub jednostki, o których mowa w zdaniu pierwszym, mogą wykorzystywać nabyte lub powierzone tym organom lub jednostkom mienie Skarbu Państwa.

4. Jednostka samorządu terytorialnego, związek jednostek samorządu terytorialnego lub związek metropolitalny, z własnej inicjatywy i w zakresie posiadanych środków, może zapewnić pomoc obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1.

5. Zakres pomocy określa w uchwale organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego. Formy i tryb udzielania pomocy określa właściwy organ wykonawczy danej jednostki lub związku.

6. Do zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia pomocy, o której mowa w ust. 1–4, 18 i 19, przez wojewodę, inne organy administracji publicznej, jednostki podległe lub nadzorowane przez organy administracji publicznej, jednostki sektora finansów publicznych oraz inne organy władzy publicznej, jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego lub związku metropolitalne, lub niezbędnych do informowania o pomocy kierowanej do obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, 1598, 2054 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 25).

7. Wojewoda, inny organ administracji publicznej, jednostka podległa lub nadzorowana przez organy administracji publicznej, jednostka sektora finansów publicznych, inny organ władzy publicznej, jednostka samorządu terytorialnego, związek jednostek samorządu terytorialnego lub związek metropolitalny, w terminie 3 miesięcy od końca miesiąca, w którym udzielono zamówienia, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych informację o udzieleniu zamówienia, o którym mowa w ust. 6, podając:

- 1) nazwę i adres siedziby zamawiającego;
- 2) datę i miejsce zawarcia umowy lub informację o zawarciu umowy drogą elektroniczną;

- 3) opis przedmiotu umowy, z wyszczególnieniem odpowiednio ilości rzeczy lub innych dóbr oraz zakresu usług;
- 4) cenę albo cenę maksymalną, jeżeli cena nie jest znana w chwili zamieszczenia ogłoszenia;
- 5) wskazanie okoliczności faktycznych uzasadniających udzielenie zamówienia bez zastosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 6) nazwę (firmę) podmiotu albo imię i nazwisko osoby, z którymi została zawarta umowa.

8. W celu zapewnienia pomocy, o której mowa w ust. 1, 4 i 18, wojewoda, organ jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego oraz organ administracji publicznej i jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej mogą zlecić organizacjom pozarządowym, podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535 i 2490) oraz związkom zawodowym realizację zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert, o którym mowa w dziale II rozdziale 2 tej ustawy. Przepisy art. 43, art. 47, art. 151 oraz art. 221 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.²⁾) stosuje się odpowiednio, przy czym tryb postępowania o udzielenie dotacji na zadania określone w art. 221 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli wykonywania zleconego zadania określa, w drodze zarządzenia lub uchwały, organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego, mając na względzie zapewnienie jawności postępowania o udzielenie dotacji i jej rozliczenia.

9. W celu zapewnienia pomocy, o której mowa w ust. 1 i 4, wojewoda oraz organ jednostki samorządu terytorialnego, związku jednostek samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego mogą powierzyć realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego z pominięciem trybu konkursu ofert, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 i 2469).

10. W związku z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1, wojewoda może wydawać polecenia obowiązujące wszystkie organy administracji rządowej działające na obszarze województwa, państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. O wydanych poleceniach wojewoda niezwłocznie informuje właściwego ministra.

11. Polecenia, o których mowa w ust. 10, są wydawane w drodze decyzji administracyjnej i podlegają natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia i nie wymagają uzasadnienia.

12. Polecenia, o których mowa w ust. 10, mogą być uchylane lub zmieniane, jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Ich uchylenie lub zmiana nie wymaga zgody stron.

13. Polecenia, o których mowa w ust. 10, nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej, a także nie mogą dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń.

14. Polecenia, o których mowa w ust. 10, mogą być wydawane także ustnie, pisemnie w formie adnotacji, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) lub za pomocą innych środków łączności. Istotne okoliczności takiego załatwienia sprawy powinny być utrwalone w formie protokołu.

15. Właściwy minister może wstrzymać wykonanie poleceń, o których mowa w ust. 10, i wystąpić z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o rozstrzygnięcie sporu, przedstawiając jednocześnie stanowisko w sprawie.

16. Zadania nałożone w trybie, o którym mowa w ust. 10, są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

17. Wojewoda zapewnia pomoc, o której mowa w ust. 1, obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, w miarę posiadanych środków, nie krócej niż przez okres 2 miesięcy od dnia pierwszego wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

18. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz jednostki jemu podległe mogą zapewnić pomoc obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, także w zakresie:

- 1) rezydencji polegającej na zapewnieniu warunków pobytowych umożliwiających lub wspierających prowadzenie działalności artystycznej, naukowej, dydaktycznej lub badawczej z dziedziny sztuki, rozwój zawodowy lub artystyczny;
- 2) stypendium twórczego polegającego na zapewnieniu wsparcia rzeczowego lub wsparcia finansowego umożliwiającego lub wspierającego prowadzenie działalności artystycznej, naukowej, dydaktycznej lub badawczej z dziedziny sztuki, rozwój zawodowy lub artystyczny;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236, 1535, 1773, 1927, 1981, 2054 i 2270.

- 3) pobytu twórczego polegającego na zapewnieniu warunków pobytowych, wsparcia rzeczowego lub wsparcia finansowego umożliwiających lub wspierających prowadzenie działalności artystycznej, naukowej, dydaktycznej lub badawczej z dziedziny sztuki, rozwój zawodowy lub artystyczny.

19. Instytucje podległe ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego mogą zapewnić pomoc obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, w zakresie, o którym mowa w ust. 18, po uprzednim ogłoszeniu kryteriów udzielania tej pomocy na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej.

Art. 13. 1. Każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 1 ust. 1, może być przyznane na jego wniosek, świadczenie pieniężne z tego tytułu nie dłużej niż za okres 60 dni. Okres wypłaty świadczenia może być przedłużony w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

2. Zadania gminy, określone w ust. 1, są zadaniami z zakresu administracji rządowej zleconymi gminie, a środki przeznaczone na ich realizację zapewnia wojewoda.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, maksymalną wysokość świadczenia pieniężnego oraz warunki jego przyznawania i przedłużania jego wypłaty, uwzględniając liczbę obywateli Ukrainy napływających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sytuację ludności cywilnej i perspektywy zakończenia działań wojennych na terytorium Ukrainy oraz względy humanitarne, a także biorąc pod uwagę aktualną sytuację budżetu państwa i stan finansów publicznych.

4. Wniosek o świadczenie pieniężne zawiera:

- 1) imię i nazwisko albo nazwę składającego wniosek;
- 2) PESEL lub NIP składającego wniosek;
- 3) wskazanie okresu, na jaki zapewniono zakwaterowanie, oraz liczby osób przyjętych do zakwaterowania;
- 4) imię i nazwisko osoby przyjętej do zakwaterowania i PESEL, jeżeli posiada;
- 5) oświadczenie składającego wniosek o zapewnieniu zakwaterowania i wyżywienia;
- 6) numer rachunku płatniczego, na który wypłacane będzie świadczenie;
- 7) oświadczenie składającego wniosek pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, że dane zawarte we wniosku są prawdziwe;
- 8) adres miejsca pobytu osób przyjętych na zakwaterowanie;
- 9) adres poczty elektronicznej i numer telefonu składającego wniosek;
- 10) oświadczenie, że za osobę przyjętą do zakwaterowania na wskazany okres nie wypłacono już świadczenia;
- 11) oświadczenie podmiotu składającego wniosek, że za okres wskazany w pkt 3 nie otrzymano dodatkowego wynagrodzenia, w tym za wynajem.

5. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o świadczenie pieniężne, o którym mowa w ust. 1, w formie papierowej albo w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, mając na uwadze potrzebę zapewnienia sprawnej wypłaty świadczenia.

Art. 14. 1. W Banku Gospodarstwa Krajowego tworzy się Fundusz Pomocy, zwany dalej „Funduszem”, w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy Ukrainie, w szczególności obywatelom Ukrainy dotkniętym konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, w tym zadań realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza nim.

2. Prezes Rady Ministrów zawiera z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę określającą w szczególności zasady dokonywania wypłat ze środków Funduszu, na finansowanie lub dofinansowanie realizowanych zadań, o których mowa w ust. 1, oraz zasady zawierania porozumień, o których mowa w ust. 10.

3. Wypłaty ze środków Funduszu są realizowane na podstawie dyspozycji wypłaty składanej do Banku Gospodarstwa Krajowego przez Prezesa Rady Ministrów.

4. Prezes Rady Ministrów może upoważnić do składania dyspozycji wypłaty ze środków Funduszu dysponenta części budżetowej lub ministra kierującego określonym działem administracji rządowej zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1893, 2368 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 350), określając jednocześnie zakres tego upoważnienia.

5. Środki Funduszu pochodzą:

- 1) z wpłat środków pieniężnych jednostek sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 5–8 i 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyłączeniem samorządowych osób prawnych, z wyjątkiem środków pochodzących z dotacji z budżetu i środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, które za zgodą Komisji Europejskiej mogą zostać przeznaczone na wsparcie realizacji zadań, o których mowa w ust. 1;
- 3) z wpłat z budżetu państwa;
- 4) z wpływów ze skarbowych papierów wartościowych, o których mowa w art. 15;
- 5) ze środków z wyemitowanych obligacji, o których mowa w art. 16 ust. 3;
- 6) z innych przychodów, w tym darowizn;
- 7) ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

6. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na:

- 1) finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań, o których mowa w ust. 1;
- 2) wykup i zapłatę odsetek od obligacji, o których mowa w art. 16 ust. 3, oraz pokrycie kosztów ich emisji;
- 3) zwrot Bankowi Gospodarstwa Krajowego środków, o których mowa w art. 16 ust. 2, wraz z wynagrodzeniem w wysokości ustalonej z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych;
- 4) zwrot wydatków lub kosztów poniesionych na realizację zadań, o których mowa w ust. 1;
- 5) udzielanie pożyczek.

7. Ze środków Funduszu dokonuje się wypłaty wynagrodzenia prowizyjnego przysługującego Bankowi Gospodarstwa Krajowego. Wysokość wynagrodzenia jest ustalana w umowie, o której mowa w ust. 2.

8. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na finansowanie, dofinansowanie lub zwrot wydatków lub kosztów poniesionych na realizację zadań, o których mowa w ust. 6 pkt 1 i 4, również w przypadku, gdy ustawa lub przepisy odrębne przewidują finansowanie tego rodzaju zadań z budżetu państwa, w tym w formie wpłat lub dotacji z budżetu państwa.

9. Środki Funduszu mogą być przeznaczone na zwrot wydatków lub kosztów, o których mowa w ust. 6 pkt 4 i ust. 8, poniesionych na realizację zadań, na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r., przy czym nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

10. Finansowanie lub dofinansowanie może zostać udzielone za pośrednictwem poszczególnych dysponentów części budżetowych, a środki dla poszczególnych dysponentów są gromadzone na wyodrębnionych rachunkach pomocniczych Funduszu. Bank Gospodarstwa Krajowego na podstawie dyspozycji Prezesa Rady Ministrów zawiera z dysponentami części budżetowych porozumienia określające sposób i terminy przekazywania, rozliczania i zwrotu środków oraz ich sprawozdawczości.

11. Finansowanie lub dofinansowanie ze środków Funduszu może być udzielone jednostkom sektora finansów publicznych oraz jednostkom spoza tego sektora.

12. Finansowanie lub dofinansowanie ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przekazanych przez Komisję Europejską oraz art. 5 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, na wsparcie realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, jest udzielane zgodnie z procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu lub określonymi w deklaracji dawcy.

13. Minister albo inny dysponent części budżetowej nadzorujący może zlecić podległym i nadzorowanym jednostkom sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 5–10 i 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyłączeniem samorządowych osób prawnych, oraz podległym i nadzorowanym jednostkom badawczym, szkołom wyższym oraz innym podmiotom realizującym pomoc obywatelom Ukrainy, realizację zadań, o których mowa w ust. 1, zapewniając wsparcie ze środków Funduszu.

14. Państwowe jednostki budżetowe i jednostki samorządu terytorialnego gromadzą środki z Funduszu na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczają na wydatki, o których mowa w ust. 1, w ramach planu finansowego tego rachunku.

15. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu oraz zarząd województwa dysponują środkami oraz opracowują plan finansowy dla rachunku, o którym mowa w ust. 14.

16. Jednostki sektora finansów publicznych, w tym również jednostki podległe i nadzorowane przez te jednostki, realizujące zadania Funduszu, w terminie 15 dni od dnia upływu każdego kwartału danego roku, informują dysponenta części budżetowej, od którego otrzymały środki z Funduszu, lub Prezesa Rady Ministrów, w przypadku gdy środki otrzymały od niego, o wysokości niewykorzystanych środków pochodzących z Funduszu według stanu na koniec każdego kwartału.

17. Dysponent części budżetowej przekazuje Prezesowi Rady Ministrów informację, o której mowa w ust. 16, w terminie 10 dni od dnia jej otrzymania.

18. W terminie wskazanym przez Prezesa Rady Ministrów, jednostki, o których mowa w ust. 16, zwracają niewykorzystane środki pochodzące z Funduszu, na wyodrębniony rachunek Funduszu.

19. Po zakończeniu roku budżetowego organy, o których mowa w ust. 15, przedkładają organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o wykonaniu planu finansowego rachunku, o którym mowa w ust. 14.

20. Finansowanie lub dofinansowanie ze środków Funduszu stanowi przychód jednostki sektora finansów publicznych, o której mowa w art. 9 pkt 5–8 i 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. W planie finansowym jednostka wyodrębnia przychody z tytułu wsparcia i koszty związane z realizacją zadań, o których mowa w ust. 1.

21. Prezes Rady Ministrów może zwrócić się z wiążącym poleceniem do dysponentów części budżetowych, którym podlegają albo którzy nadzorują jednostki sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 5–8 i 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyłączeniem samorządowych osób prawnych, o informację dotyczące w szczególności:

- 1) wysokości środków pieniężnych jednostek na dzień przekazania informacji, z wyodrębnieniem środków z dotacji z budżetu i środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- 2) znanych w dniu przekazania informacji zobowiązań jednostki dotyczących danego roku

– w terminie wyznaczonym, informując równocześnie ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

22. Prezes Rady Ministrów na podstawie informacji, o których mowa w ust. 17, może wydać jednostkom sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 9 pkt 5–8 i 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z wyłączeniem samorządowych osób prawnych, wiążące polecenie dokonania wpłaty środków pieniężnych do Funduszu, określając ich wysokość oraz termin wpłaty.

23. Wpłaty środków pieniężnych, o których mowa w ust. 22, stanowią koszty tych jednostek, które ich dokonały.

24. Prezes Rady Ministrów może nakazać Bankowi Gospodarstwa Krajowego zwrócić z Funduszu niewykorzystane w całości albo w części środki pieniężne tym jednostkom, które dokonały ich wpłaty, z wyłączeniem wpłat z budżetu państwa.

25. Zwrot środków dokonany w bieżącym roku budżetowym stanowi zmniejszenie:

- 1) wpływów Funduszu;
- 2) wydatków lub kosztów jednostki sektora finansów publicznych, która otrzymała zwrot środków pieniężnych.

26. Zwrot środków dokonany w kolejnym roku budżetowym stanowi:

- 1) wydatki Funduszu;
- 2) wpływy jednostki sektora finansów publicznych, która otrzymała zwrot środków pieniężnych.

27. Bank Gospodarstwa Krajowego sporządza plan finansowy Funduszu, który określa w szczególności:

- 1) przeznaczenie środków Funduszu zgodnie z ust. 6;
- 2) kwotę planowanych do wyemitowania przez Bank Gospodarstwa Krajowego obligacji w kraju i za granicą na rzecz Funduszu, o których mowa w art. 16 ust. 3;
- 3) maksymalną kwotę oraz termin obowiązywania gwarancji, o których mowa w art. 16 ust. 4.

28. Bank Gospodarstwa Krajowego przedstawia Prezesowi Rady Ministrów do dnia 15 kwietnia danego roku bilans oraz rachunek zysków i strat za rok poprzedni.

29. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie z realizacji planu finansowego Funduszu w trybie i terminach określonych w przepisach dotyczących sprawozdawczości budżetowej.

30. Bank Gospodarstwa Krajowego przedstawia projekt planu finansowego Funduszu do:

- 1) uzgodnienia – ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w terminie do dnia 15 czerwca roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan;
- 2) zatwierdzenia – Prezesowi Rady Ministrów.

31. Prezes Rady Ministrów zatwierdza projekt planu finansowego Funduszu w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan.

32. Plan finansowy Funduszu stanowi podstawę dokonywania wypłat ze środków Funduszu oraz podstawę do przeprowadzenia emisji obligacji, o których mowa w art. 16 ust. 3.

33. Okresowo wolne środki Funduszu Bank Gospodarstwa Krajowego może lokować w formie depozytu, o którym mowa w art. 78b ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 15. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek Prezesa Rady Ministrów, może przekazać Funduszowi skarbowe papiery wartościowe na dofinansowanie zadań, o których mowa w art. 14 ust. 6.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 1, i przekazuje skarbowe papiery wartościowe, o których mowa w ust. 1, Funduszowi w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, przez wydanie listu emisyjnego, warunki emisji skarbowych papierów wartościowych oraz sposób realizacji świadczeń z nich wynikających.

4. List emisyjny zawiera w szczególności:

- 1) datę emisji;
- 2) powołanie podstawy prawnej emisji;
- 3) jednostkową wartość nominalną w złotych;
- 4) cenę zbycia lub sposób jej ustalenia;
- 5) stopę procentową lub sposób jej obliczania;
- 6) określenie sposobu i terminów wypłaty należności głównej oraz należności ubocznych;
- 7) datę, od której nalicza się oprocentowanie skarbowych papierów wartościowych tej emisji;
- 8) termin wykupu oraz zastrzeżenia w przedmiocie możliwości wcześniejszego wykupu.

5. Emisja skarbowych papierów wartościowych następuje z dniem zarejestrowania skarbowych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych oraz w kwocie równej wartości nominalnej wyemitowanych papierów wartościowych.

6. Do emisji skarbowych papierów wartościowych nie stosuje się przepisów art. 98 i art. 102 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisów wydanych na podstawie art. 97 tej ustawy.

7. Przekazane i niewykorzystane skarbowe papiery wartościowe na dofinansowanie zadań, o których mowa w art. 14 ust. 6, są przekazywane na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw budżetu.

Art. 16. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje do Funduszu środki niezbędne do terminowej obsługi zobowiązań z tytułu wyemitowanych obligacji, o których mowa w ust. 3, w przypadku gdy poziom środków Funduszu jest niewystarczający do obsługi tych zobowiązań.

2. W przypadku niedoboru na rachunku Funduszu środków niezbędnych do terminowej obsługi działań, o których mowa w art. 14 ust. 6, finansowanie ich realizacji może odbywać się, po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, ze środków Banku Gospodarstwa Krajowego.

3. Bank Gospodarstwa Krajowego może emitować obligacje w kraju i za granicą na rzecz Funduszu.

4. Zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu wyemitowanych obligacji, o których mowa w ust. 3, są objęte gwarancją Skarbu Państwa, reprezentowanego przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

5. Do gwarancji, o której mowa w ust. 4, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2022 r. poz. 445), z wyjątkiem stosowanych odpowiednio art. 43b, art. 44, art. 45 i art. 46 tej ustawy.

6. Gwarancja, o której mowa w ust. 4, jest udzielana do wysokości 100% pozostających do wypłaty świadczeń pieniężnych wynikających z wyemitowanych obligacji objętych gwarancją wraz ze 100% należnych odsetek od tej kwoty i innych kosztów bezpośrednio związanych z obligacjami.

7. Gwarancja, o której mowa w ust. 4, jest wolna od opłaty prowizyjnej.

8. Jeżeli odzyskanie wierzytelności Skarbu Państwa, powstałych z tytułu udzielonej gwarancji, nie jest możliwe, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może umorzyć wierzytelność w całości albo części.

9. Bank Gospodarstwa Krajowego jest zwolniony z obowiązku udzielania zabezpieczenia do gwarancji, o których mowa w ust. 4.

10. Do emisji obligacji stosuje się odpowiednio art. 39p–39w ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 2268 oraz z 2021 r. poz. 802, 1005, 1595, 2328 i 2427).

Art. 17. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego opracuje projekt planu finansowego Funduszu, o którym mowa w art. 14 ust. 27, na rok 2022 r., w uzgodnieniu z Prezesem Rady Ministrów, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Projekt planu, o którym mowa w ust. 1, podlega w ciągu 10 dni:

- 1) uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych;
- 2) zatwierdzeniu przez Prezesa Rady Ministrów.

3. Do dnia zatwierdzenia przez Prezesa Rady Ministrów planu finansowego Funduszu na 2022 r. Fundusz funkcjonuje w oparciu o projekt tego planu.

Art. 18. W okresie do dnia 31 grudnia 2022 r. podmioty prawa publicznego, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, mogą, niezależnie od swoich celów ustawowych lub statutowych, dokonywać wpłat lub darowizn na państwowe fundusze celowe lub fundusze utworzone, powierzone lub przekazane Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw, z przeznaczeniem na zadania, o których mowa w art. 14 ust. 1, lub realizację ich zadań ustawowych.

Art. 19. 1. Ze środków budżetu państwa mogą być dokonywane wpłaty na Fundusz na zadania realizowane przez Fundusz.

2. Prezes Rady Ministrów może wydać wiążące polecenie dysponentowi części budżetu państwa lub ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych w zakresie rezerw celowych wpłaty środków na Fundusz.

Art. 20. W celu realizacji zadań, o których mowa w art. 14 ust. 1:

- 1) przepisu art. 155 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie stosuje się;
- 2) minister właściwy do spraw finansów publicznych, na polecenie Prezesa Rady Ministrów, utworzy nową rezerwę celową i może przenieść do tej rezerwy kwoty wydatków zablokowane na podstawie art. 177 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Utworzenie przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych nowej rezerwy celowej nie wymaga uzyskania opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu. Przepisu art. 177 ust. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie stosuje się;
- 3) przepisu art. 177 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie stosuje się;
- 4) nie obowiązują terminy określone w art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w przypadku finansowania lub dofinansowania zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego;
- 5) przepisu art. 173 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie stosuje się;
- 6) do udzielenia jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie stosuje się art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz art. 42 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, 1901 i 1927);
- 7) do udzielenia jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji nie stosuje się art. 133 ustawy z dnia 27 sierpnia 2019 r. o finansach publicznych.

Art. 21. 1. Środki zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2022, w tym środki ujęte w ramach rezerw celowych budżetu państwa, mogą zostać przeznaczone na realizację zadań związanych z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy lub kosztów obsługi długu Skarbu Państwa.

2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, Prezes Rady Ministrów może podjąć decyzję o zablokowaniu planowanych wydatków w zakresie całego budżetu państwa, określając część budżetu państwa i łączną kwotę wydatków, która podlega blokowaniu. Do blokowania planowanych wydatków budżetu państwa przepisu art. 177 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie stosuje się.

3. Prezes Rady Ministrów powierza ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykonanie decyzji, o której mowa w ust. 2. Szczegółową klasyfikację wydatków, które podlegają blokowaniu, ustala dysponent części budżetowej. W przypadku blokowania środków ujętych w rezerwach celowych budżetu państwa szczegółową klasyfikację wydatków ustala minister właściwy do spraw finansów publicznych.

4. Ze środków zablokowanych na podstawie ust. 2 minister właściwy do spraw finansów publicznych może utworzyć nową rezerwę celową z przeznaczeniem na realizację zadań, o których mowa w ust. 1.

5. Utworzenie rezerwy, o której mowa w ust. 4, może nastąpić w terminie do dnia 21 grudnia 2022 r. i nie wymaga uzyskania opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu.

6. Podziału rezerwy celowej, o której mowa w ust. 4, dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych na wniosek dysponenta realizującego zadania, o których mowa w ust. 1, zaakceptowany przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 22. 1. Obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami, w przypadku gdy:

- 1) jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 lub
- 2) jest obywatelem Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

– jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, powiadomienie następuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – praca.gov.pl.

3. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, podmiot powierzający wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy przekazuje:

- 1) informacje dotyczące podmiotu powierzającego wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy:
  - a) nazwę albo imię (imiona) i nazwisko,
  - b) adres siedziby albo miejsca zamieszkania,
  - c) numer telefonu lub adres poczty elektronicznej o charakterze służbowym,
  - d) numer identyfikacyjny NIP i REGON – w przypadku podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą albo numer PESEL – w przypadku osoby fizycznej,
  - e) numer wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia – w przypadku podmiotu powierzającego wykonywanie pracy obywatelowi Ukrainy, który prowadzi agencję zatrudnienia świadczącą usługi pracy tymczasowej,
  - f) symbol PKD oraz opis wykonywanej działalności związanej z pracą obywateli Ukrainy;
- 2) dane osobowe obywatela Ukrainy:
  - a) imię (imiona) i nazwisko,
  - b) datę urodzenia,
  - c) płeć,
  - d) obywatelstwo,
  - e) rodzaj, numer i serię dokumentu podróży lub innego dokumentu stwierdzającego lub pozwalającego ustalić tożsamość oraz państwo, w którym wydano ten dokument,
  - f) numer PESEL – o ile został nadany;
- 3) rodzaj umowy pomiędzy podmiotem powierzającym wykonywanie pracy a obywatelem Ukrainy;
- 4) stanowisko lub rodzaj wykonywanej pracy;
- 5) miejsce wykonywanej pracy.

4. Minister właściwy do spraw pracy oraz właściwy powiatowy urząd pracy przetwarza dane, o których mowa w ust. 3, w celu realizacji zadań ustawowych.

5. Minister właściwy do spraw pracy zapewnia udostępnienie danych, o których mowa w ust. 3, w drodze teletransmisji danych:

- 1) Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- 2) Państwowej Inspekcji Pracy,
- 3) Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej,
- 4) Straży Granicznej,
- 5) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

– w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań ustawowych.

6. Obywatel Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, może zarejestrować się oraz zostać uznany jako osoba bezrobotna albo poszukująca pracy, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 albo 22 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, z późn. zm.³⁾). Do obywateli Ukrainy, o których mowa w zdaniu pierwszym, nie stosuje się warunku określonego w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, przepisy wydane na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stosuje się odpowiednio.

8. Minister właściwy do spraw pracy może określić, w drodze rozporządzenia, liczbę obywateli Ukrainy, o których mowa w ust. 1, którym podmiot powierzający wykonywanie pracy może powierzyć wykonywanie pracy, ustaloną w stosunku do liczby wszystkich osób, którym ten podmiot powierza wykonywanie pracy, kierując się względami bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego, ochroną lokalnych rynków pracy oraz zasadą komplementarności zatrudnienia cudzoziemców w stosunku do obywateli polskich.

Art. 23. 1. Obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie niniejszej ustawy lub ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354 oraz z 2022 r. poz. 91 i 583), mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele polscy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem uzyskania przez obywatela Ukrainy numeru PESEL.

3. W przypadku gdy pobyt przedsiębiorcy – obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przestanie być legalny na podstawie niniejszej ustawy lub ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, przedsiębiorca podlega wykreśleniu z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Przepis art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541) stosuje się odpowiednio.

Art. 24. 1. Ochotnicze Hufce Pracy mogą realizować zadania, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, na rzecz obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 22 ust. 1, którzy ukończyli 15 lat i nie ukończyli 25 lat.

2. Podmioty prowadzące centra integracji społecznej, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 oraz z 2022 r. poz. 218), mogą realizować zadania na rzecz obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

Art. 25. 1. Małoletniego obywatela Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentuje oraz sprawuje pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy.

2. Opiekun tymczasowy, o ile przy jego ustanowieniu nie określono inaczej zakresu jego praw i obowiązków, jest upoważniony do reprezentowania małoletniego oraz sprawowania pieczy nad jego osobą i majątkiem. Opiekun tymczasowy powinien uzyskiwać zezwolenie sądu opiekuńczego we wszelkich ważniejszych sprawach, które dotyczą osoby lub majątku małoletniego.

3. Nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawuje ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych – w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. poz. 1818) albo inna jednostka organizacyjna wskazana przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta właściwe ze względu na miejsce pobytu małoletniego.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1162, 1621, 2270, 2317 i 2445 oraz z 2022 r. poz. 91.

4. Opiekuna tymczasowego ustanawia sąd opiekuńczy właściwy ze względu na miejsce pobytu małoletniego.

5. Ustanawiając opiekuna tymczasowego, sąd kieruje się dobrem dziecka. Opiekun tymczasowy powinien być ustanowiony przede wszystkim spośród krewnych, powinowatych lub innych osób dających rękojmię należytego wykonywania obowiązków opiekuna.

6. W przypadku braku osób wskazanych w ust. 5 kandydata na opiekuna tymczasowego wskazuje, na wniosek sądu, jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 3, w terminie 48 godzin. Wraz ze wskazaniem kandydata na opiekuna tymczasowego jednostka organizacyjna, o której mowa w ust. 3, przesyła jego pisemną zgodę na ustanowienie opiekunem tymczasowym.

7. Dla kilku małoletnich można ustanowić jednego opiekuna tymczasowego, jeżeli nie zachodzi sprzeczność między ich interesami. Opiekunem tymczasowym dla rodzeństwa w miarę możliwości należy ustanowić tę samą osobę.

8. Postępowanie o ustanowienie opiekuna tymczasowego może być wszczęte na wniosek lub z urzędu.

9. Wniosek o wszczęcie postępowania zawiera:

- 1) oznaczenie sądu, do którego jest skierowany;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę wnioskodawcy, jego adres zamieszkania lub pobytu albo siedziby, numer telefonu lub adres poczty elektronicznej;
- 3) imię i nazwisko małoletniego, jego adres zamieszkania lub pobytu;
- 4) imiona i nazwiska rodziców oraz nazwisko rodowe matki małoletniego bądź informację, że nie są one znane;
- 5) płeć małoletniego;
- 6) datę i miejsce urodzenia małoletniego;
- 7) rodzaj oraz serię i numer dokumentu, stanowiącego podstawę przekroczenia granicy przez małoletniego, jeżeli występuje;
- 8) imię i nazwisko kandydata na opiekuna tymczasowego, jego datę urodzenia, adres zamieszkania lub pobytu oraz serię i numer dokumentu tożsamości albo informację o braku kandydata;
- 9) imię i nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu osoby sprawującej faktyczną pieczę nad małoletnim, jeżeli małoletni nie znajduje się pod pieczę kandydata na opiekuna tymczasowego;
- 10) osnovę wniosku.

10. Jeżeli we wniosku wskazano kandydata na opiekuna tymczasowego, należy ponadto podać stopień pokrewieństwa albo powinowactwa kandydata na opiekuna tymczasowego z małoletnim bądź informację o braku pokrewieństwa albo powinowactwa, a w przypadku osoby sprawującej faktyczną pieczę nad małoletnim – datę, od której pieczę jest sprawowana.

11. Uprawnionymi do złożenia wniosku są:

- 1) Straż Graniczna;
- 2) wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta, marszałek województwa;
- 3) prokurator;
- 4) Policja;
- 5) kierownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1 i 66);
- 6) przedstawiciele organizacji międzynarodowych lub pozarządowych zajmujących się udzielaniem pomocy cudzoziemcom;
- 7) osoba sprawująca faktyczną pieczę nad małoletnim;
- 8) osoba, która objęła faktyczną pieczę nad małoletnim po wjeździe przez małoletniego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i sprawuje ją w dniu złożenia wniosku;
- 9) inne osoby lub podmioty, w ramach swoich zadań.

12. W sprawie o ustanowienie opiekuna tymczasowego sąd orzeka w postępowaniu nieprocesowym po przeprowadzeniu rozprawy. Sąd przesłuchuje kandydata na opiekuna tymczasowego i osobę sprawującą faktyczną pieczę nad małoletnim oraz wysłuchuje małoletniego, jeżeli jego rozwój umysłowy, stan zdrowia i stopień dojrzałości na to pozwala, uwzględniając w miarę możliwości jego rozsądne życzenie.

13. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli kandydat na opiekuna tymczasowego sprawuje faktyczną pieczę nad małoletnim, a okoliczności sprawy nie budzą wątpliwości co do prawidłowego wykonywania tej pieczy i dobro małoletniego się temu nie sprzeciwia, sąd może ograniczyć postępowanie dowodowe wyłącznie do dowodów z dokumentów i rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym.

14. Sąd może dokonywać doręczeń zawiadomień i wezwań w sposób, który uzna za najbardziej celowy, kierując się sprawnością postępowania. Wezwanie lub zawiadomienie dokonane w ten sposób wywołuje skutki doręczenia, jeżeli jest niewątpliwe, że doszło ono do wiadomości adresata.

15. Sąd rozpoznaje sprawę bezzwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od dnia wpływu do sądu wniosku lub powzięcia informacji o konieczności ustanowienia opiekuna tymczasowego.

16. Odpis postanowienia sąd doręcza uczestnikom postępowania, właściwej jednostce pomocy społecznej oraz Komendantowi Głównemu Straży Granicznej.

17. Postanowienie o ustanowieniu opiekuna tymczasowego jest skuteczne i wykonalne z chwilą jego ogłoszenia, a gdy ogłoszenia nie było, z chwilą jego wydania.

18. W postępowaniu o ustanowienie opiekuna tymczasowego nie pobiera się opłat, a wydatki ponosi Skarb Państwa.

19. Do postępowania o ustanowienie opiekuna tymczasowego w zakresie nieuregulowanym w ustawie przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 1805, z późn. zm.⁴⁾) stosuje się odpowiednio, z wyłączeniem art. 130.

Art. 26. 1. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, przysługuje prawo do:

- 1) świadczeń rodzinnych, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- 2) świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 oraz z 2021 r. poz. 1162, 1981 i 2270), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 3) świadczenia dobry start, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 187a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 4) rodzinnego kapitału opiekuńczego, o którym mowa w ustawie z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz. U. poz. 2270), jeżeli zamieszkuje z dziećmi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, o którym mowa w art. 64c ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2021 r. poz. 75, 952, 1901 i 2270), jeżeli zamieszkuje z dzieckiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

– odpowiednio na zasadach i w trybie określonych w tych przepisach, z wyłączeniem warunku posiadania karty pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”.

2. Ustalając prawo do świadczeń rodzinnych uzależnionych od kryterium dochodowego, przy ustalaniu dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę nie uwzględnia się członka rodziny, który, zgodnie z oświadczeniem osoby ubiegającej się o te świadczenia, nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, prawo do świadczeń, o których mowa w ust. 1, ustala się, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej niż od miesiąca, w którym obywatel ten został wpisany do rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 3, a w przypadku świadczeń przysługujących na dziecko – również dziecko zostało wpisane do tego rejestru. Wniosek o przyznanie świadczeń, o których mowa w ust. 1, zawiera numer PESEL wnioskodawcy oraz, jeżeli występuje, rodzaj, serię i numer dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy, a w przypadku świadczeń przysługujących na dziecko – numer PESEL dziecka oraz, jeżeli występuje, rodzaj, serię i numer dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy.

4. Przysługujące na dziecko świadczenia lub dofinansowanie, o których mowa w ust. 1, przysługują także opiekunowi tymczasowemu dziecka, o którym mowa w art. 25. Ustalając prawo do świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przepisy art. 5 ust. 11 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych stosuje się odpowiednio.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1981, 2052, 2262, 2270, 2289, 2328 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 1, 366 i 480.

5. Do zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia prawa do świadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, oraz dofinansowania, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

6. Podmiot udzielający zamówienia, o którym mowa w ust. 5, w terminie 3 miesięcy od końca miesiąca, w którym udzielono tego zamówienia, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych informację o jego udzieleniu, w której podaje:

- 1) nazwę i adres siedziby zamawiającego;
- 2) datę i miejsce zawarcia umowy lub informację o zawarciu umowy drogą elektroniczną;
- 3) opis przedmiotu umowy, z wyszczególnieniem odpowiednio ilości rzeczy lub innych dóbr oraz zakresu usług;
- 4) cenę albo cenę maksymalną, jeżeli cena nie jest znana w chwili zamieszczenia ogłoszenia;
- 5) wskazanie okoliczności faktycznych uzasadniających udzielenie zamówienia bez zastosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 6) nazwę (firmę) podmiotu albo imię i nazwisko osoby, z którymi została zawarta umowa.

Art. 27. 1. Sąd może powierzyć pełnienie funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka wobec dziecka będącego obywatelem Ukrainy, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który nie spełnia warunków dotyczących rodzin zastępczych lub prowadzących rodzinne domy dziecka w zakresie niezbędnych szkoleń.

2. Do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka przez obywatela Ukrainy przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i któremu sąd polski powierzył sprawowanie pieczy zastępczej nad dzieckiem będącym obywatelem Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. Za zgodą wojewody oraz odpowiednio starosty lub marszałka województwa do limitów, o których mowa w art. 28 ust. 2, art. 53 ust. 1, art. 61 ust. 1, art. 67 ust. 2 i 3, art. 95 ust. 3, 4 i 4a, art. 109 ust. 2 i 3 i art. 111 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, oraz limitów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 127 tej ustawy nie wlicza się umieszczonych w pieczy zastępczej dzieci będących obywatelami Ukrainy, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

4. Przepisów art. 95 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie stosuje się do dzieci będących obywatelami Ukrainy, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

5. Wojewoda, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może wydać zezwolenie na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej, w której będą umieszczane wyłącznie dzieci będące obywatelami Ukrainy, przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, pomimo niespełnienia warunków, o których mowa w art. 106 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

6. Wojewoda, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w związku z koniecznością zapewnienia pieczy zastępczej dzieciom będącym obywatelami Ukrainy, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, może wydawać starostom oraz marszałkom województw polecenia w zakresie organizacji pieczy zastępczej. Do poleceń stosuje się odpowiednio art. 12 ust. 10–16.

7. Obywatele Ukrainy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, są uprawnieni do uzyskania wsparcia, o którym mowa w dziale II ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

8. Do limitów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18b ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nie wlicza się umieszczonych dzieci będących obywatelami Ukrainy, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

9. Za zgodą wojewody oraz odpowiednio starosty lub marszałka województwa obywatele Ukrainy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być zatrudniani jako wychowawcy oraz opiekunowie dziecięcy w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej pomimo niespełniania wymagań, o których mowa w art. 98 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 530).

10. Za zgodą wojewody oraz odpowiednio starosty lub marszałka województwa obywatele Ukrainy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być zatrudniani jako psycholodzy w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej pomimo niespełniania wymogu, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

11. Za zgodą wojewody oraz odpowiednio starosty lub marszałka województwa obywatele Ukrainy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być zatrudniani jako pedagodzy w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej pomimo niespełniania wymogu, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

12. Za zgodą odpowiednio wójta lub starosty obywatele Ukrainy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być zatrudniani jako osoby pracujące z dziećmi w placówce wsparcia dziennego pomimo niespełniania wymagań, o których mowa w art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

13. Za zgodą odpowiednio wójta lub starosty obywatele Ukrainy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być zatrudniani jako psycholodzy w placówce wsparcia dziennego pomimo niespełniania wymogu, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

14. Za zgodą odpowiednio wójta lub starosty obywatele Ukrainy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być zatrudniani jako pedagodzy w placówce wsparcia dziennego pomimo niespełniania wymogu, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

15. Za zgodą starosty obywatele Ukrainy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być zatrudniani jako psycholodzy u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pomimo niespełniania wymogu, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

16. Za zgodą starosty obywatele Ukrainy, przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być zatrudniani jako pedagodzy u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pomimo niespełniania wymogu, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych.

17. Pobyt w pieczy zastępczej dziecka będącego obywatelem Ukrainy, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, jest finansowany z budżetu państwa.

Art. 28. 1. W celu zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 będącymi obywatelami Ukrainy, przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, wójt, burmistrz lub prezydent miasta mogą utworzyć żłobek lub klub dziecięcy w lokalu niespełniającym warunków, o których mowa w art. 25 ust. 1–2c ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 25 ust. 3 tej ustawy.

2. Utworzenie odpowiednio żłobka lub klubu dziecięcego na podstawie ust. 1 jest możliwe również przez podmiot inny niż gmina po uzyskaniu zgody odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Wzór zgody określa odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

3. W stosunku do instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 zapewniających opiekę dzieciom będącymi obywatelami Ukrainy, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, nie stosuje się art. 28 ust. 1 pkt 3 i 3a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3. W przypadku instytucji opieki, o których mowa w ust. 2, wniosek o wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych zawiera zgodę odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, o której mowa w ust. 2.

4. W celu zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 będącymi obywatelami Ukrainy, przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, dopuszcza się niestosowanie odpowiednio przez podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub zatrudniający dziennego opiekuna przepisów art. 7 ust. 2 i 3, art. 15 ust. 1–3 oraz art. 38 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

5. W przypadku gdy odpowiednio żłobek lub klub dziecięcy jest prowadzony przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, lub dzienny opiekun jest zatrudniany przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 lub 3 tej ustawy, odstępnie, na podstawie ust. 3, od każdego z warunków określonych odpowiednio w art. 7 ust. 2 i 3, art. 15 ust. 1–3 oraz art. 38 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, jest możliwe po uzyskaniu zgody odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Wzór zgody określa odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Art. 29. 1. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Obywatel Ukrainy, o którym mowa w ust. 1, ubiegający się o świadczenia z pomocy społecznej składa oświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej.

3. W postępowaniu o przyznanie świadczeń, o których mowa w ust. 1, nie przeprowadza się rodzinnego wywiadu środowiskowego, chyba że powstaną wątpliwości co do treści oświadczenia, o którym mowa w ust. 2.

4. Do udzielania świadczeń, o których mowa w ust. 1, właściwa jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o te świadczenia. Przepisów art. 101 ust. 1–4 i 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nie stosuje się.

Art. 30. 1. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego członek rodziny powrócił na terytorium Ukrainy, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Do składu rodziny, o której mowa w ust. 1, nie wlicza się członka rodziny, który powrócił na terytorium Ukrainy.

3. Przepisy art. 29 ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 31. 1. Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 i który został wpisany do rejestru PESEL, przysługuje pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczonego na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

2. Organem właściwym w sprawach jednorazowego świadczenia pieniężnego jest wójt, burmistrz, prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce pobytu osoby, o której mowa w ust. 1.

3. Organ właściwy może upoważnić, w formie pisemnej, swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 2, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

4. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego składa osoba uprawniona, jej przedstawiciel ustawowy, opiekun tymczasowy albo osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem.

5. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego zawiera dane osoby składającej wniosek lub dane osoby, w imieniu której wniosek jest składany:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) obywatelstwo;
- 4) płeć;
- 5) rodzaj dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy;

- 6) serię i numer dokumentu stanowiącego podstawę przekroczenia granicy;
- 7) informację o dacie wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) adres pobytu;
- 9) dane kontaktowe, w tym numer telefonu lub adres poczty elektronicznej – o ile je posiada;
- 10) numer PESEL.

6. Przyznanie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta jednorazowego świadczenia pieniężnego nie wymaga wydania decyzji. Odmowa przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego wymaga wydania decyzji.

7. Wypłata jednorazowego świadczenia pieniężnego jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, realizowanym przez gminy.

8. Jednorazowe świadczenie pieniężne i koszty jego obsługi są finansowane z budżetu państwa.

9. Koszty obsługi, o których mowa w ust. 8, wynoszą 2% kwoty przeznaczonej na wypłatę jednorazowego świadczenia.

10. Ośrodek pomocy społecznej, centrum usług społecznych albo inna jednostka organizacyjna gminy, do celów udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, przetwarza dane osób, o których mowa w ust. 5.

Art. 32. 1. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, może być zapewniona bezpłatna pomoc psychologiczna.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest zapewniana przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta gminy właściwej ze względu na miejsce pobytu obywatela Ukrainy.

3. Zapewnienie pomocy psychologicznej należy do zadań zleconych gminy z zakresu administracji rządowej i finansowane jest w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

Art. 33. 1. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, może być przyznana pomoc żywnościowa w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest przyznawana pod warunkiem spełniania przez obywatela Ukrainy kryteriów kwalifikowania do pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 34. 1. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o których mowa w art. 47 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558), mogą być przeznaczane na działania kierowane do obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, na podstawie programów zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, są kierowane do obywateli Ukrainy z niepełnosprawnością, według zasad określonych w programach zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Art. 35. 1. W celu realizacji zadań dotyczących wsparcia obywateli Ukrainy z niepełnosprawnością, o których mowa w art. 34 ust. 2, mogą być dokonywane zmiany w planie finansowym Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, mimo niespełniania wymogów określonych w art. 29 ust. 9–12 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz innych przepisach regulujących zmianę planów finansowych tej jednostki.

2. Zmiany, o których mowa w ust. 1, wymagają zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 36. 1. Środki Funduszu Solidarnościowego, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787), mogą być przeznaczane na realizację programów, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 5 tej ustawy, kierowanych do obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, są kierowane do obywateli Ukrainy z niepełnosprawnością, według zasad określonych w programach finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Art. 37. 1. Obywatel Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, jest uprawniony do opieki medycznej udzielanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obejmującej świadczenia opieki zdrowotnej na zasadach i w zakresie, w jakim osobom objętym obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym przysługuje prawo do świadczeń na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.⁵⁾), z wyłączeniem leczenia uzdrowiskowego i rehabilitacji uzdrowiskowej, a także podania produktów leczniczych wydawanych świadczeniobiorcom w ramach programów polityki zdrowotnej ministra właściwego do spraw zdrowia.

2. Świadczenia opieki zdrowotnej, o których mowa w ust. 1, są udzielane przez świadczeniodawców na podstawie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej oraz przez apteki na podstawie umów na realizację recept, zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Produkty lecznicze, o których mowa w ust. 1, są podawane przez podmioty realizujące programy polityki zdrowotnej ministra właściwego do spraw zdrowia.

3. Koszty świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w ust. 1, są rozliczane ze świadczeniodawcami oraz aptekami przez Narodowy Fundusz Zdrowia, a finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa udzielanej z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia. Szczegółowy tryb i sposób finansowania kosztów świadczeń, o których mowa w zdaniu pierwszym, zostanie określony w umowie zawartej między ministrem właściwym do spraw zdrowia a Prezesem Narodowego Funduszu Zdrowia.

4. Do zmian planu finansowego Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie środków przekazywanych Narodowemu Funduszowi Zdrowia z Funduszu, o którym mowa w art. 14 ust. 1, stosuje się przepis art. 124 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz nie stosuje się przepisów art. 118 ust. 3 i art. 121 tej ustawy.

Art. 38. 1. Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest lub był uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, udziela się, na jego wniosek, zezwolenia na pobyt czasowy.

2. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

3. Zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1, udziela się jednorazowo na okres 3 lat, licząc od dnia wydania decyzji. Do określenia okresu, na jaki udziela się zezwolenia, stosuje się art. 57 § 3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

4. Obywatelowi Ukrainy odmawia się udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) wymagają tego względy obronności lub bezpieczeństwa państwa, lub ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 2) obowiązuje wpis danych obywatela Ukrainy do wykazu cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany;
- 3) obywatel Ukrainy złożył wniosek o udzielenie tego zezwolenia z uchybieniem terminu maksymalnego, o którym mowa w ust. 7.

5. W postępowaniu w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1, nie rozpatruje się innych okoliczności niż te określone w ust. 1 i 4.

6. Obywatelowi Ukrainy cofa się zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1, gdy wystąpiła przynajmniej jedna z okoliczności, o których mowa w ust. 4 pkt 1 lub 2.

7. Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1, obywatel Ukrainy składa nie wcześniej niż po upływie 9 miesięcy od dnia wjazdu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, a nie później niż w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r. Wniosek złożony przed upływem 9 miesięcy od dnia wjazdu wojewoda pozostawia bez rozpoznania.

8. Zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1, udziela wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu obywatela Ukrainy w dniu złożenia wniosku. Zmiana miejsca pobytu obywatela Ukrainy nie wpływa na właściwość miejscową wojewody.

9. Decyzja wojewody w sprawie udzielenia lub cofnięcia zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1, jest ostateczna. Przepisu art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach nie stosuje się.

10. Przepis art. 15a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach stosuje się odpowiednio do pracowników urzędów wojewódzkich w odniesieniu do spraw udzielenia lub cofnięcia zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w ust. 1.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1292, 1559, 1773, 1834, 1981, 2105, 2120, 2232, 2270, 2427 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 64, 91, 526 i 583.

Art. 39. Obywatel Ukrainy, któremu udzielono zezwolenia na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 38 ust. 1, jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę.

Art. 40. W przypadku obywatela Ukrainy przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, łączny czas świadczenia pomocy przy zbiorach chmielu, owoców, warzyw, tytoniu, ziół i roślin zielarskich na podstawie umów o pomocy przy zbiorach, o którym mowa w art. 91c ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2021 r. poz. 266, 1535 i 1621), ulega przedłużeniu z mocy prawa na okres tego pobytu.

Art. 41. 1. Od obywatela polskiego, który:

- 1) w dniu 24 lutego 2022 r. był studentem studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574), w uczelni działającej na terytorium Ukrainy oraz
- 2) został przyjęty przez uczelnię polską na studia na kierunku odpowiadającym odbywanym przez niego studiom, o których mowa w pkt 1

– opłaty za usługi edukacyjne związane z kształceniem na studiach niestacjonarnych albo studiach w języku obcym pobiera się w wysokości nieprzekraczającej wysokości udokumentowanych przez studenta opłat za kształcenie dotychczas ponoszonych w uczelni działającej na terytorium Ukrainy.

2. W roku akademickim 2021/2022 od osoby, o której mowa w ust. 1, która przed dniem 24 lutego 2022 r. wniosła w uczelni działającej na terytorium Ukrainy opłatę za kształcenie w drugim semestrze tego roku, nie pobiera się opłaty za usługi edukacyjne związane z kształceniem na studiach niestacjonarnych albo studiach w języku obcym w uczelni polskiej.

3. Uczelni, która nie pobrała od studenta opłaty za usługi edukacyjne związane z kształceniem na studiach niestacjonarnych albo studiach w języku obcym na podstawie ust. 1a albo pobrała tę opłatę w wysokości niższej niż wynosi wysokość opłaty za te usługi ustalona przez uczelnię, przysługuje refundacja odpowiednio w wysokości:

- 1) opłaty ustalonej dla drugiego semestru studiów w roku akademickim 2021/2022 na określonym kierunku i poziomie studiów w tej uczelni – w przypadku jej niepobrania na podstawie ust. 2, albo
- 2) różnicy między wysokością opłaty ustalonej dla danego semestru na określonym kierunku i poziomie studiów w tej uczelni a wysokością udokumentowanej opłaty wniesionej przez studenta w uczelni działającej na terytorium Ukrainy.

4. W przypadku skreślenia studenta z listy studentów refundacja, o której mowa w ust. 3, przysługuje w wysokości proporcjonalnej do okresu kształcenia studenta w tej uczelni w danym semestrze.

5. Refundacja, o której mowa w ust. 3, jest dokonywana na wniosek uczelni zawierający:

- 1) oznaczenie uczelni;
- 2) imię, nazwisko i numer PESEL studenta;
- 3) datę przyjęcia studenta na studia w tej uczelni;
- 4) rok i semestr studiów;
- 5) datę skreślenia z listy studentów, jeżeli dotyczy;
- 6) wysokość wniesionej opłaty za usługi edukacyjne w uczelni działającej na terytorium Ukrainy za drugi semestr roku akademickiego 2021/2022, wyrażoną w złotych polskich; jeżeli opłata została wniesiona w walucie obcej, przeliczenie następuje według średniego kursu tej waluty, ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski, z dnia 31 grudnia 2021 r.;
- 7) wysokość opłaty za usługi edukacyjne w tej uczelni w danym semestrze, wyrażoną w złotych polskich;
- 8) kwotę przysługującej refundacji w złotych polskich.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, dołącza się dokumenty potwierdzające wysokość opłaty za kształcenie poniesionej w uczelni działającej na terytorium Ukrainy i wniesienie tej opłaty.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, składa się do ministra nadzorującego daną uczelnię, w terminie do dnia:

- 1) 30 kwietnia – za pierwszy semestr danego roku akademickiego;
- 2) 31 października – za drugi semestr danego roku akademickiego.

8. Refundacja, o której mowa w ust. 3, przysługuje nie dłużej niż przez łączny okres 12 semestrów.

9. Refundacja, o której mowa w ust. 3, nie przysługuje za okres udzielonych studentowi urlopów, o których mowa w art. 85 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Okresu tych urlopów nie wlicza się do okresu, o którym mowa w ust. 8.

10. Obywatel Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, będący studentem, może ubiegać się o stypendium socjalne, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, oraz o kredyt studencki, o którym mowa w art. 98 ust. 1 tej ustawy.

11. Obywatel Ukrainy, o którym mowa w ust. 10, ubiegający się o stypendium socjalne albo o kredyt studencki składa oświadczenie o sytuacji rodzinnej i materialnej.

12. Do obywateli Ukrainy, o których mowa w ust. 10, nie stosuje się ograniczenia w zakresie liczby zapomóg, o których mowa w art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Art. 42. 1. Jeżeli ostatni dzień okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., okres pobytu na podstawie tej wizy oraz okres ważności tej wizy ulegają przedłużeniu z mocy prawa do dnia 31 grudnia 2022 r.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, w dokumencie podróży obywatela Ukrainy nie umieszcza się nowej naklejki wizowej.

3. Wiza krajowa w okresie przedłużenia okresu pobytu oraz okresu ważności na podstawie ust. 1 nie uprawnia do przekraczania granicy.

4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się do kierowcy będącego obywatelem Ukrainy wykonującego międzynarodowy transport drogowy w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180 i 209) lub niezarobkowy międzynarodowy przewóz drogowy w rozumieniu art. 4 pkt 6 tej ustawy.

5. Jeżeli ostatni dzień okresu ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego obywatelowi Ukrainy przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., okres ważności tego zezwolenia ulega przedłużeniu z mocy prawa do dnia 31 grudnia 2022 r.

6. Jeżeli termin do opuszczenia przez obywatela Ukrainy terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 299 ust. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa o okres 18 miesięcy. W okresie, na który termin został przedłużony, nie stosuje się przepisów art. 99 ust. 1 pkt 9, art. 196 ust. 1 pkt 5 oraz art. 213 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

7. Jeżeli termin dobrowolnego powrotu, o którym mowa w art. 315 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, określony w decyzji wydanej wobec obywatela Ukrainy, przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa o okres 18 miesięcy. W okresie, na który termin został przedłużony, nie stosuje się przepisów art. 99 ust. 1 pkt 8, art. 196 ust. 1 pkt 4 oraz art. 213 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

8. Jeżeli ostatni dzień okresu ważności:

- 1) kart pobytu,
- 2) polskich dokumentów tożsamości obywatela Ukrainy,
- 3) dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany”

– wydanych obywatelom Ukrainy przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa o okres 18 miesięcy.

9. Przedłużenie okresu ważności dokumentów, o których mowa w ust. 8, nie stanowi podstawy do wydania lub wymiany tych dokumentów.

10. Karta pobytu w okresie, na jaki uległ przedłużeniu okres jej ważności na podstawie ust. 8, nie uprawnia do przekraczania granicy.

11. Jeżeli ostatni dzień dopuszczalnego okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) na podstawie wizy Schengen wydanej przez organ polski,
- 2) na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen,

- 3) na podstawie dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.⁶⁾), wydanego przez właściwy organ innego państwa obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru,
- 4) w ramach ruchu bezwizowego

– przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., a pobyt ten rozpoczął się przed tym dniem, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny przez okres 18 miesięcy.

Art. 43. W przypadku gdy komendant placówki Straży Granicznej na odcinku granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Ukrainą zezwolił obywatelowi Ukrainy na wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach w okresie do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 2 ust. 4, Komendant Główny Straży Granicznej może umieścić dane dotyczące tego obywatela w rejestrze, o którym mowa w art. 428 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w terminie 30 dni od dnia, w którym zezwolono mu na wjazd.

Art. 44. Pobyt obywatela Ukrainy, któremu komendant placówki Straży Granicznej na odcinku granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Ukrainą zezwolił na wjazd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, uznaje się za legalny przez okres 18 miesięcy.

Art. 45. 1. Obywatelowi polskiemu albo obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, którzy w dniu 24 lutego 2022 r. byli studentami uczelni działającej na terytorium Ukrainy i którzy oświadczają, że w tym dniu studiowali na określonym roku studiów na danym kierunku i poziomie studiów w uczelni działającej na terytorium Ukrainy i nie dysponują dokumentami poświadczającymi okresy studiów, zdane egzaminy, zaliczenia lub praktyki zawodowe, wydanymi przez tę uczelnię, mogą zostać uznane odpowiednie okresy tych studiów w drodze weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się.

2. Uczelnia, w której student, o którym mowa w ust. 1, ubiega się o przyjęcie na studia, przeprowadza weryfikację osiągniętych efektów uczenia się zgodnie z ustalonymi przez siebie zasadami.

3. W przypadku stwierdzenia różnic w programie studiów lub efektach uczenia się uczelnia może zobowiązać studenta, o którym mowa w ust. 1, do złożenia określonych egzaminów lub odbycia praktyk zawodowych.

Art. 46. Obywatel polski, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 2 ust. 4, albo obywatel Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, który oświadczy, że w dniu 24 lutego 2022 r. pracował jako nauczyciel akademicki w uczelni działającej na terytorium Ukrainy oraz posiada wymagany tytuł zawodowy, stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł profesora i odpowiednie kwalifikacje do zajmowania danego stanowiska, może zostać zatrudniony w uczelni jako nauczyciel akademicki bez przeprowadzenia konkursu, o którym mowa w art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Art. 47. Obywatel polski, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 2 ust. 4, albo obywatel Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, który oświadczy, że w dniu 24 lutego 2022 r. pracował w charakterze pracownika naukowego na terytorium Ukrainy oraz ma odpowiedni tytuł zawodowy, stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł profesora i odpowiednie kwalifikacje do zajmowania danego stanowiska, może zostać zatrudniony w jednostkach naukowych oraz innych jednostkach organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk bez przeprowadzenia konkursu, o którym mowa w art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r. poz. 1796).

Art. 48. Obywatel polski, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 2 ust. 4, albo obywatel Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, który oświadczy, że w dniu 24 lutego 2022 r. pracował w charakterze pracownika naukowego na terytorium Ukrainy oraz ma odpowiedni tytuł zawodowy, stopień naukowy, stopień w zakresie sztuki lub tytuł profesora i odpowiednie kwalifikacje do zajmowania danego stanowiska, może zostać zatrudniony w instytucie bez przeprowadzenia konkursu, o którym mowa w art. 43 ust. 6 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 498).

⁶⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 115 z 29.04.2008, str. 115 oraz Dz. Urz. UE L 286 z 01.11.2017, str. 9.

Art. 49. Obywatel polski, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 2 ust. 4, albo obywatel Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, który oświadczy, że w dniu 24 lutego 2022 r. spełniał wymogi kwalifikacyjne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. z 2020 r. poz. 2098) do zajmowania stanowisk, na których są zatrudniani pracownicy pionu badawczego Centrum Łukasiewicz i instytutów działających w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz, może zostać zatrudniony w Centrum Łukasiewicz lub instytucie działającym w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz na stanowisku, o którym mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, bez przeprowadzenia konkursu, o którym mowa w art. 50 ust. 1 tej ustawy.

Art. 50. 1. W roku 2022 w celu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1:

- 1) rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, może ulec zwiększeniu o środki pochodzące z budżetu państwa;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymać środki z Funduszu; przepisy art. 28 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego stosuje się odpowiednio.

2. Do podziału środków, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się wyłączenia zadań, o których mowa w art. 28 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

3. W roku 2022 części budżetowe, których dysponentami są ministrowie, o których mowa w art. 8 ust. 4–14a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082), mogą być zwiększone o dodatkowe środki finansowe w celu wsparcia zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, w szkołach prowadzonych przez tych ministrów.

Art. 51. 1. W celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być tworzone inne lokalizacje prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych podporządkowane organizacyjnie szkołom lub przedszkolom, zwane dalej „innymi lokalizacjami prowadzenia zajęć”. Przepisu nie stosuje się do szkół artystycznych.

2. Do tworzenia i likwidacji innych lokalizacji prowadzenia zajęć nie stosuje się przepisów art. 39 ust. 5a oraz art. 89 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

3. W przypadku innej lokalizacji prowadzenia zajęć podporządkowanej organizacyjnie szkole podstawowej, oprócz klas szkoły podstawowej mogą funkcjonować oddziały przedszkolne.

4. Utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć podporządkowanej szkole prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub przedszkolu prowadzonemu przez jednostkę samorządu terytorialnego następuje w drodze uchwały organu stanowiącego tej jednostki samorządu terytorialnego, po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. Opinia jest wydawana w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o jej wydanie. Uchwała nie podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

5. Uchwała w sprawie utworzenia innej lokalizacji prowadzenia zajęć, o której mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) okres funkcjonowania innej lokalizacji prowadzenia zajęć;
- 2) nazwę i adres siedziby odpowiednio przedszkola lub szkoły, której będzie podporządkowana organizacyjnie inna lokalizacja prowadzenia zajęć;
- 3) adres innej lokalizacji prowadzenia zajęć;
- 4) w przypadku innej lokalizacji prowadzenia zajęć podporządkowanej organizacyjnie szkole podstawowej – informację o funkcjonowaniu oddziałów przedszkolnych.

6. Osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna prowadząca publiczne lub niepubliczne przedszkole lub publiczną lub niepubliczną szkołę może utworzyć inną lokalizację prowadzenia zajęć podporządkowaną organizacyjnie odpowiednio temu przedszkolu lub tej szkole po zawarciu porozumienia z jednostką samorządu terytorialnego będącą odpowiednio dla tego przedszkola lub dla tej szkoły organem rejestrującym, o którym mowa w art. 2 pkt 16 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 i 2445).

7. Porozumienie, o którym mowa w ust. 6, zawiera w szczególności:

- 1) okres funkcjonowania innej lokalizacji prowadzenia zajęć;
- 2) nazwę i adres siedziby odpowiednio przedszkola lub szkoły, której będzie podporządkowana organizacyjnie inna lokalizacja prowadzenia zajęć;
- 3) adres innej lokalizacji prowadzenia zajęć;
- 4) w przypadku innej lokalizacji prowadzenia zajęć podporządkowanej organizacyjnie szkole podstawowej – informację o funkcjonowaniu oddziałów przedszkolnych.

8. Do tworzenia innej lokalizacji prowadzenia zajęć, o której mowa w ust. 6, stosuje się odpowiednio art. 90a ust. 1 i 4 lub art. 168 ust. 13 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, z tym że:

- 1) opinia kuratora oświaty, o której mowa odpowiednio w art. 88 ust. 4 pkt 1 i art. 168 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- 2) opinie komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej i państwowego powiatowego inspektora sanitarnego, o których mowa odpowiednio w przepisach wydanych na podstawie art. 88 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe oraz w art. 168 ust. 4 pkt 3 lit. d tej ustawy

– są wydawane w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o wydanie opinii.

9. W przypadku utworzenia innej lokalizacji prowadzenia zajęć, o której mowa w ust. 6:

- 1) złożenie wniosku o zmianę zezwolenia, o którym mowa w art. 88 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- 2) zgłoszenie zmiany wpisu do ewidencji, o którym mowa w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

– może nastąpić w każdym czasie.

10. Statut przedszkola lub szkoły, której jest podporządkowana organizacyjnie inna lokalizacja prowadzenia zajęć, ulega niezwłocznemu dostosowaniu.

Art. 52. Jednostka samorządu terytorialnego, na terenie której zapewnia się kształcenie, wychowanie i opiekę nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, może zorganizować tym dzieciom i uczniom bezpłatny transport do miejsca, w którym zapewnia się im kształcenie, wychowanie i opiekę. W przypadku zorganizowania tego transportu jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana w czasie przewozu zapewnić opiekę dzieciom korzystającym z wychowania przedszkolnego oraz uczniom, którym zapewniono kształcenie, wychowanie i opiekę w szkole podstawowej dla dzieci i młodzieży.

Art. 53. 1. Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, mogą być przyznawane świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym na zasadach określonych w rozdziale 8a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915 oraz z 2022 r. poz. 583), z zastrzeżeniem ust. 2–4.

2. Wniosek o przyznanie świadczenia, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) imię i nazwisko obywatela Ukrainy i jego rodziców;
- 2) miejsce pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) oświadczenie o sytuacji rodzinnej i dochodowej.

3. Ustalając prawo do świadczenia, o którym mowa w ust. 1, przy ustalaniu dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę nie uwzględnia się członka rodziny, który, zgodnie z oświadczeniem osoby ubiegającej się o te świadczenia, nie przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Świadczenia, o których mowa w ust. 1, przyznaje wójt gminy (burmistrz, prezydent miasta), na terenie której przebywa osoba ubiegająca się o te świadczenia.

Art. 54. Do dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 37 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Art. 55. 1. Nauczanie w oddziale przygotowawczym, o którym mowa w art. 165 ust. 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, może być prowadzone w grupie międzyszkolnej.

2. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego będącej organem prowadzącym szkołę, w której zorganizowano oddział przygotowawczy, może kierować do tego oddziału uczniów innych szkół tego samego typu, prowadzonych przez tę samą jednostkę samorządu terytorialnego.

3. Jednostki samorządu terytorialnego prowadzące szkoły mogą zawierać porozumienia w celu kierowania przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego uczniów prowadzonej przez siebie szkoły do oddziału przygotowawczego zorganizowanego w szkole tego samego typu prowadzonej przez inną jednostkę samorządu terytorialnego.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, przepisy art. 39 ust. 2–4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe stosuje się odpowiednio.

5. Nauczanie w oddziale przygotowawczym jest prowadzone w oparciu o realizowane w szkole programy nauczania z zakresu kształcenia ogólnego dostosowane pod względem zakresu treści nauczania oraz metod i form ich realizacji do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.

Art. 56. W roku szkolnym 2021/2022 w szkole, w której utworzono dodatkowy oddział w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, nauczycielowi mogą być przydzielone, za jego zgodą, godziny ponadwymiarowe w wymiarze wyższym niż określony w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762).

Art. 57. W roku szkolnym 2021/2022 na stanowisku pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, może być zatrudniona osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego, jeżeli posiada znajomość języka polskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym pomoc uczniowi, który nie zna języka polskiego albo zna go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki. Wymogu znajomości języka polskiego potwierdzonej dokumentem, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, nie stosuje się.

Art. 58. Od dnia 24 lutego 2022 r. przepisy art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 301) nie stosuje się w razie podjęcia przez uprawnionego pracy w jednostkach, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, na stanowisku:

- 1) pomocy nauczyciela, o którym mowa w art. 165 ust. 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
- 2) nauczyciela, jeżeli w szkole utworzono dodatkowy oddział w celu zapewnienia kształcenia, wychowania i opieki dzieciom i uczniom będącym obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

Art. 59. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określić, w drodze rozporządzenia, organizację kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, w szczególności w zakresie oceniania, klasyfikowania i promowania, przeprowadzania egzaminów, organizacji pracy jednostek systemu oświaty, przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i wprowadzić w tym zakresie odrębne unormowania, uwzględniając dostosowanie procesu kształcenia, wychowania i opieki do potrzeb i możliwości dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.

Art. 60. 1. Do zadań Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 854, 1177 i 2328), zwanej dalej „ustawą o ubezpieczeniach obowiązkowych”, należy zwrot zakładowi ubezpieczeń wypłaconego odszkodowania lub świadczenia i poniesionych kosztów z tytułu roszczeń wynikających z ubezpieczenia granicznego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 14 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, dotyczącego posiadaczy pojazdów mechanicznych, którzy spełniają łącznie następujące wymagania:

- 1) są cudzoziemcami w rozumieniu ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 2) są obywatelami Ukrainy albo w momencie przekroczenia granicy Rzeczypospolitej Polskiej mieli zalegalizowany pobyt na terytorium Ukrainy;
- 3) przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r.;
- 4) zawarli umowę ubezpieczenia granicznego albo umowa ubezpieczenia granicznego została zawarta na ich rachunek, na okres 30 dni, a składka ubezpieczeniowa z tytułu tego ubezpieczenia jest finansowana jednorazowo przez zakład ubezpieczeń zawierający umowę ubezpieczenia granicznego lub podmiot powiązany z tym zakładem ubezpieczeń w rozumieniu ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1130, 2140 i 2328).

2. W przypadku wypłaty przez zakład ubezpieczeń odszkodowania lub świadczenia z tytułu ubezpieczenia granicznego w przypadku, o którym mowa w ust. 1, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny jest obowiązany do zwrotu zakładowi ubezpieczeń wypłaconego odszkodowania lub świadczenia i poniesionych kosztów.

3. W zakresie roszczeń, o których mowa w ust. 1, przepisów art. 106 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych nie stosuje się.

4. W zakresie roszczeń, o których mowa w ust. 1, przepisy art. 109 i art. 109a ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych stosuje się odpowiednio.

5. Umowy ubezpieczenia granicznego w przypadkach, o których mowa w ust. 1, zawierane są przez okres 2 miesięcy, począwszy od dnia 24 lutego 2022 r.

6. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu oraz zakładom ubezpieczeń udostępnia się w drodze teletransmisji danych, dane z rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 3.

Art. 61. 1. Od dnia 24 lutego 2022 r., przez okres 18 miesięcy, niezależnie od trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, obywatelowi Ukrainy, który uzyskał kwalifikacje lekarza lub lekarza dentystry poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, można udzielić zgody na wykonywanie zawodu lekarza albo zgody na wykonywanie zawodu lekarza dentystry oraz przyznać warunkowe prawo wykonywania zawodu lekarza albo warunkowe prawo wykonywania zawodu lekarza dentystry, jeżeli spełnia warunki, o których mowa w art. 7 ust. 2a pkt 3–5 i 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2021 r. poz. 790, 1559 i 2232 oraz z 2022 r. poz. 583).

2. Do osób, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 7 ust. 9–14 i 17–22 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry.

3. Lekarz albo lekarz dentysta, posiadający prawo wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 1, może wykonywać zawód wyłącznie w podmiocie leczniczym oraz jest zobowiązany do zgłoszenia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w jakim podmiocie leczniczym i na jaki okres został zatrudniony, w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych w tym podmiocie. Brak dokonania zgłoszenia może stanowić podstawę do cofnięcia zgody, o której mowa w ust. 1.

4. Obywatel Ukrainy, który posiada zgodę na wykonywanie zawodu lekarza albo zgodę na wykonywanie zawodu lekarza dentystry oraz warunkowe prawo wykonywania zawodu lekarza albo warunkowe prawo wykonywania zawodu lekarza dentystry wydane na podstawie art. 7 ust. 9–22 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, może wykonywać zawód również poza podmiotem leczniczym przeznaczonym do udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom chorym na COVID-19 w przypadku:

- 1) zniesienia stanu zagrożenia epidemicznego oraz zniesienia stanu epidemii lub
- 2) braku wyodrębnienia podmiotów leczniczych przeznaczonych do udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom chorym na COVID-19.

Art. 62. 1. Lekarze i lekarze dentyści w trakcie stażu podyplomowego w ramach wykonywania zawodu lekarza albo lekarza dentystry mogą udzielać świadczeń zdrowotnych wymienionych w art. 15b ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry osobom, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 także poza podmiotem, w którym odbywają staż.

2. Lekarze i lekarze dentyści w trakcie stażu podyplomowego mogą udzielać świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ust. 1, w ramach zatrudnienia w podmiocie leczniczym lub w innej jednostce organizacyjnej utworzonej w celu udzielania świadczeń zdrowotnych osobom, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

3. Lekarze i lekarze dentyści w trakcie stażu podyplomowego udzielają świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ust. 1:

- 1) poza czasem pracy, w ramach którego odbywają staż podyplomowy, lub
- 2) w ramach urlopu bezpłatnego udzielonego w miejscu odbywania stażu podyplomowego na czas nie dłuższy niż 3 miesiące.

4. Pracodawca lekarza lub lekarza dentystry w trakcie stażu podyplomowego nie może odmówić udzielenia urlopu, o którym mowa w ust. 3 pkt 2.

5. Lekarze i lekarze dentyści w trakcie stażu podyplomowego, udzielając świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ust. 1, podlegają nadzorowi i kierownictwu lekarza uprawnionego do samodzielnego wykonywania zawodu, wyznaczonego przez kierownika jednostki, w ramach której udzielają tych świadczeń.

6. Na wniosek lekarza lub lekarza dentystry stażysty właściwa miejscowo okręgowa rada lekarska może uznać okres, w którym lekarz lub lekarz dentysta, udzielał świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ust. 1, za równoważny z realizowaniem programu stażu podyplomowego, jeżeli świadczenia te były udzielane w czasie urlopu bezpłatnego udzielonego w miejscu odbywania stażu.

Art. 63. 1. Od dnia 24 lutego 2022 r. przez okres 18 miesięcy minister właściwy do spraw zdrowia może nadać numer odpowiadający numerowi prawa wykonywania zawodu na wniosek lekarza albo lekarza dentystry, który uzyskał zaświadczenie, o którym mowa w art. 9 ust. 7 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, i zgłosił zamiar udzielania świadczeń zdrowotnych osobom, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

2. Lekarz lub lekarz dentysta, o którym mowa w ust. 1, który uzyskał numer odpowiadający numerowi prawa wykonywania zawodu, może udzielać świadczeń zdrowotnych, w tym finansowanych ze środków publicznych, osobom, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

3. Od dnia 24 lutego 2022 r. przez okres 18 miesięcy przepisy ust. 1 i 2 oraz przepisy art. 9 ust. 2–14 i art. 9a ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry stosuje się odpowiednio do lekarzy i lekarzy dentyistów, którzy posiadają prawo do wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentystry w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii lub w Stanach Zjednoczonych Ameryki, w celu umożliwienia im udzielania świadczeń zdrowotnych osobom, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

Art. 64. 1. Od dnia 24 lutego 2022 r., przez okres 18 miesięcy, niezależnie od trwania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, obywatelowi Ukrainy, który uzyskał kwalifikacje pielęgniarki lub położnej poza terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej, można udzielić zgody na wykonywanie zawodu pielęgniarki albo położnej oraz przyznać warunkowe prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej, jeżeli spełnia warunki, o których mowa w art. 35a ust. 1 pkt 3–5 i 7 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 551).

2. Do osób, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 35a ust. 14–19 i 22–27 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej.

3. Pielęgniarka albo położna, posiadająca prawo wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 1, może wykonywać zawód wyłącznie w podmiocie leczniczym oraz jest zobowiązana do zgłoszenia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w jakim podmiocie leczniczym i na jaki okres została zatrudniona, w terminie 7 dni od dnia rozpoczęcia udzielania świadczeń zdrowotnych w tym podmiocie. Brak dokonania zgłoszenia może stanowić podstawę do cofnięcia zgody, o której mowa w ust. 1.

4. Obywatel Ukrainy, który posiada zgodę na wykonywanie zawodu pielęgniarki albo zgodę na wykonywanie zawodu położnej oraz warunkowe prawo wykonywania zawodu pielęgniarki albo warunkowe prawo wykonywania zawodu położnej wydane na podstawie art. 35a ust. 14–27 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej, może wykonywać zawód również poza podmiotem leczniczym przeznaczonym do udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom chorym na COVID-19 w przypadku:

- 1) zniesienia stanu zagrożenia epidemicznego oraz zniesienia stanu epidemii lub
- 2) braku wyodrębnienia podmiotów leczniczych przeznaczonych do udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom chorym na COVID-19.

Art. 65. 1. Czas służby funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Ochrony Państwa oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, którzy pełnili służbę, realizując zadania bezpośrednio związane z pobytem osób, które przybyły na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy, może przekraczać 40 godzin tygodniowo, z zachowaniem prawa do nieprzerwanego wypoczynku.

2. W zamian za czas służby przekraczający ustawowo określoną normę czasu służby funkcjonariuszowi, o którym mowa w ust. 1, przysługuje po zakończeniu okresu rozliczeniowego rekompensata pieniężna.

3. Do przedłużenia czasu służby funkcjonariuszy:

- 1) Policji – nie stosuje się przepisów art. 33 ust. 2a, 3 i 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, 2333, 2447 i 2448);
- 2) Straży Granicznej – nie stosuje się przepisów art. 37 ust. 2b, 3 i 3a ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1486, 1728, 1898, 2191 i 2333);
- 3) Państwowej Straży Pożarnej – nie stosuje się przepisów art. 10 ust. 1 pkt 12, art. 12 ust. 5 pkt 8, art. 13 ust. 6 pkt 17 i art. 35 ust. 9, 10 i 10b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1940 i 2490);

- 4) Służby Celno-Skarbowej – nie stosuje się przepisów art. 189 ust. 4 i 13 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 422, z późn. zm.⁷⁾);
- 5) Służby Ochrony Państwa – nie stosuje się przepisu art. 81 ust. 2a, 4 i 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 575, 1728 i 2333).

4. Do rekompensaty, o której mowa w ust. 2, stosuje się zasady, o których mowa w stosunku do funkcjonariuszy:

- 1) Policji – w art. 33 ust. 3a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
- 2) Straży Granicznej – w art. 117c ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej;
- 3) Państwowej Straży Pożarnej – w art. 97c ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej;
- 4) Służby Celno-Skarbowej – w przepisach wydanych na podstawie art. 189 ust. 20 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej;
- 5) Służby Ochrony Państwa – w art. 172a ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa.

5. Rekompensata pieniężna, o której mowa w ust. 2, jest wypłacana ze środków budżetu państwa.

Art. 66. 1. Kierownicy jednostek organizacyjnych Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Krajowej Administracji Skarbowej oraz organizacje działające w tych służbach mogą przekazywać nieodpłatnie sprawny technicznie sprzęt, pojazdy i urządzenia jednostkom organizacyjnym Państwowej Służby Ukrainy do spraw Sytuacji Nadzwyczajnych, za zgodą odpowiednio Komendanta Głównego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej i Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej oraz Szefa Krajowej Administracji Skarbowej. Sprzęt, pojazdy i urządzenia, o których mowa w zdaniu pierwszym, mogą być również przekazywane przez Komendanta Służby Ochrony Państwa.

2. Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej oraz Szef Krajowej Administracji Skarbowej, każdy swoim zakresie, informuje odpowiednio ministra właściwego do spraw wewnętrznych albo ministra właściwego do spraw finansów publicznych, o wyrażeniu zgody, o której mowa w ust. 1, Komendant Służby Ochrony Państwa informuje ministra właściwego do spraw wewnętrznych o zamiarze przekazania sprzętu, pojazdów i urządzeń, o których mowa w ust. 1.

3. Państwowa Straż Pożarna jest upoważniona do organizowania oraz przekazywania na rzecz Państwowej Służby Ukrainy do spraw Sytuacji Nadzwyczajnych sprawnego sprzętu, pojazdów i urządzeń, stanowiących wyposażenie innych jednostek ochrony przeciwpożarowej i darczyńców na terenie kraju.

4. Jednostki ochrony przeciwpożarowej i darczyńcy udzielają pisemnego upoważnienia kierownikowi jednostki organizacyjnej Państwowej Straży Pożarnej do czynności, o których mowa w ust. 3.

5. Przekazywany sprzęt, pojazdy i urządzenia zwolnione są z wszelkich opłat i podatków.

Art. 67. Do zmian w planie finansowym Funduszu Pracy umożliwiających realizację zadań wynikających z niniejszej ustawy przepisów art. 29 ust. 12 oraz art. 52 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych nie stosuje się. Zmiany wymagają zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

Art. 68. W przypadku użyczenia obywatelowi Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, budynku lub jego części w celu tymczasowego zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych, w zakresie tego użyczenia nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 172) oraz art. 15zuz ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, z późn. zm.⁸⁾).

Art. 69. Do zawarcia umowy najmu okazjonalnego lokalu przez najemcę będącego obywatelem Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 19a ust. 2 pkt 2 i 3, ust. 3 oraz art. 19d ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego dotyczącego wskazania przez tego najemcę innego lokalu, w którym będzie mógł zamieszkać w przypadku wygzekkowania od niego obowiązku opróżnienia i wydania lokalu zajmowanego na podstawie umowy najmu okazjonalnego oraz złożenia oświadczenia właściciela lokalu lub osoby posiadającej tytuł prawny do lokalu o wyrażeniu zgody na zamieszkanie najemcy i osób z nim zamieszkujących w lokalu wskazanym w oświadczeniu.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 464, 694, 802, 815, 954, 1003, 1005, 1718, 2076 i 2105.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2120, 2133, 2262, 2269, 2317, 2368 i 2459 oraz z 2022 r. poz. 202 i 218.

Art. 70. 1. W przypadku gdy społeczna inicjatywa mieszkaniowa:

- 1) użyczyła obywatelowi Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, opróżniony lokal mieszkalny w celu tymczasowego zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych albo
- 2) wynajęła obywatelowi Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, opróżniony lokal mieszkalny bez zawarcia z nim umowy, o której mowa w art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2224)

– za ostatniego najemcę w rozumieniu art. 29a ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego uznaje się ostatniego najemcę, wobec którego dokonano zwrotu partycypacji.

2. Społeczna inicjatywa mieszkaniowa może wynająć lokal mieszkalny obywatelowi Ukrainy, o którym mowa w art. 1 ust. 1, bez zachowania warunków, o których mowa w art. 30 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego.

Art. 71. 1. Przepisu art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 989) nie stosuje się w przypadku, jeżeli organ prowadzący szkołę albo dyrektor szkoły, za zgodą tego organu, wystąpi do operatora OSE, o którym mowa w tej ustawie, z wnioskiem o świadczenie usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu o przepustowości przekraczającej 100 Mb/s w związku z uruchomieniem i funkcjonowaniem w danej szkole punktu opieki nad cudzoziemcami, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy. Koszty świadczenia usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu o przepustowości określonej we wniosku ponosi operator OSE w okresie funkcjonowania tego punktu opieki.

2. Jednostka samorządu terytorialnego może wystąpić do operatora OSE z wnioskiem o ponowne świadczenie usługi, o której mowa w art. 5 pkt 2 ustawy, o której mowa w ust. 1, w budynku, w którym zaprzestano świadczenia tej usługi w związku z zaprzestaniem prowadzenia działalności szkolnej i w którym uruchomiono punkt opieki, o którym mowa w ust. 1. Operator OSE może wznowić świadczenie usługi, o której mowa w zdaniu pierwszym, na czas funkcjonowania tego punktu, o ile umożliwiają to warunki techniczne. Koszty świadczenia tej usługi ponosi operator OSE w okresie funkcjonowania punktu opieki, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku skorzystania z uprawnień, o których mowa w ust. 1 i 2, dyrektor szkoły, organ prowadzący szkołę albo jednostka samorządu terytorialnego są obowiązani niezwłocznie poinformować operatora OSE o zaprzestaniu funkcjonowania punktu opieki, o którym mowa w ust. 1.

Art. 72. Skazując sprawcę, który w czasie trwania konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy popełnił przestępstwo, o którym mowa w:

- 1) art. 189, art. 189a § 2, art. 191 § 1–2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345 i 2447) – sąd orzeka karę pozbawienia wolności w wysokości nie niższej niż rok, a w wypadku przestępstwa określonego w art. 189 § 3, w wysokości nie niższej niż 5 lat, do górnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za przypisane sprawcy przestępstwo zwiększonego o połowę;
- 2) art. 204 § 1 i 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny – sąd orzeka karę pozbawienia wolności w wysokości od lat 5 do lat 15;
- 3) art. 203 lub art. 204 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny – sąd orzeka karę pozbawienia wolności w wysokości od lat 8 do lat 15 albo karę 25 lat pozbawienia wolności;
- 4) art. 189a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny – sąd orzeka karę pozbawienia wolności w wysokości od lat 10 do lat 15 albo karę 25 lat pozbawienia wolności.

Art. 73. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559) w art. 10 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Gminy, związki międzygminne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego mogą udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej, społecznościom lokalnym i regionalnym innych państw. Podstawą udzielania tej pomocy jest uchwała organu stanowiącego gminy, związku międzygminnego lub właściwego organu statutowego stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.”

Art. 74. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128, z późn. zm.⁹⁾) po art. 52ze dodaje się art. 52zf–52zi w brzmieniu:

„Art. 52zf. 1. Kosztem uzyskania przychodów są koszty wytworzenia lub cena nabycia rzeczy lub praw będących przedmiotem darowizn przekazanych w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy:

- 1) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub równoważnym organizacjom określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego obowiązujących na terytorium Ukrainy,
- 2) jednostkom samorządu terytorialnego,
- 3) Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych,
- 4) podmiotom wykonującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Ukrainy działalność leczniczą lub działalność z zakresu ratownictwa medycznego

– o ile koszty wytworzenia lub cena nabycia nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, w tym poprzez odpisy amortyzacyjne.

2. Kosztem uzyskania przychodów są koszty poniesione z tytułu nieodpłatnego świadczenia, którego celem jest przeciwdziałanie skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy, realizowanego w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. na rzecz podmiotów wymienionych w ust. 1, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, w tym poprzez odpisy amortyzacyjne.

Art. 52zg. Do przychodów nie zalicza się wartości darowizn oraz nieodpłatnych świadczeń, o których mowa w art. 52zf, otrzymanych w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. przez podatników, o których mowa w art. 52zf ust. 1.

Art. 52zh. Zwalnia się od podatku dochodowego pomoc humanitarną otrzymaną w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. przez podatników będących obywatelami Ukrainy, którzy w tym okresie przybyli z terytorium Ukrainy, na skutek toczących się na tym terytorium działań wojennych, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 52zi. Zwalnia się od podatku dochodowego świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583).”.

Art. 75. W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r. poz. 1915) w art. 93g w ust. 3 w pkt 1 skreśla się wyrazy „pkt 1”.

Art. 76. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1800, 1927, 2105, 2106, 2269 i 2427) po art. 38v dodaje się art. 38w–38z w brzmieniu:

„Art. 38w. 1. Kosztem uzyskania przychodów są koszty wytworzenia lub cena nabycia rzeczy lub praw będących przedmiotem darowizn przekazanych w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. na cele związane z przeciwdziałaniem skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy:

- 1) organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub równoważnym organizacjom określonym w przepisach regulujących działalność pożytku publicznego obowiązujących na terytorium Ukrainy,
- 2) jednostkom samorządu terytorialnego,
- 3) Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych,
- 4) podmiotom wykonującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium Ukrainy działalność leczniczą lub działalność z zakresu ratownictwa medycznego

– o ile koszty wytworzenia lub cena nabycia nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, w tym poprzez odpisy amortyzacyjne.

2. Kosztem uzyskania przychodów są koszty poniesione z tytułu nieodpłatnego świadczenia, którego celem jest przeciwdziałanie skutkom działań wojennych na terytorium Ukrainy, realizowanego w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. na rzecz podmiotów wymienionych w ust. 1, o ile nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów, w tym poprzez odpisy amortyzacyjne.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1163, 1243, 1551, 1574, 1834, 1981, 2071, 2105, 2133, 2232, 2269, 2270, 2328, 2376, 2427, 2430 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1, 24, 64, 138, 501 i 558.

Art. 38x. Do przychodów nie zalicza się wartości darowizn i nieodpłatnych świadczeń, o których mowa w art. 38w, otrzymanych w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. przez podatników, o których mowa w art. 38w ust. 1.

Art. 38y. Dla celów obliczenia straty oraz udziału dochodów w przychodach, o których mowa w art. 24ca ust. 1, nie uwzględnia się kosztów uzyskania przychodów, o których mowa w art. 38w, poniesionych w okresie wskazanym w tym przepisie.

Art. 38z. Zwalnia się od podatku dochodowego świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583).”.

Art. 77. W ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2021 r. poz. 790, 1559 i 2232) w art. 7:

1) w ust. 2i w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) lekarz albo lekarz dentysta udziela świadczeń zdrowotnych w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń osobom, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583).”;

2) po ust. 16 dodaje się ust. 16a w brzmieniu:

„16a. Lekarz lub lekarz dentysta, posiadający warunkowe prawo wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 13, może w ramach wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentysty udzielać świadczeń zdrowotnych w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń osobom, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wykonywanie zawodu w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń ofiarom konfliktu zbrojnego na Ukrainie nie wymaga zgody, o której mowa w ust. 16.”.

Art. 78. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528) w art. 7a dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Powiaty, związki i stowarzyszenia powiatów mogą udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej, społecznościom lokalnym i regionalnym innych państw. Podstawą udzielania tej pomocy jest uchwała organu stanowiącego powiatu, związku powiatów lub właściwego organu statutowego stowarzyszenia powiatów.”.

Art. 79. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 547) w art. 8a dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Województwa mogą udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej, społecznościom lokalnym i regionalnym innych państw. Podstawą udzielania tej pomocy jest w uchwała sejmiku województwa.”.

Art. 80. W ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1108 i 1918) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 74 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Świadczenia pieniężnego można udzielić wnioskodawcy oraz osobie, w imieniu której wnioskodawca występuje, bez konieczności zgłoszenia się w ośrodku.”;

2) w art. 106 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie w zakresie nieuregulowanym odrębnymi przepisami, które określają kategorie osób korzystających w Rzeczypospolitej Polskiej z ochrony czasowej.”;

3) w art. 109 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Szef Urzędu odmawia skorzystania z ochrony czasowej w drodze decyzji, która jest ostateczna.”;

4) w art. 110:

a) uchyla się ust. 2 i 3,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Za wydanie wizy, o której mowa w ust. 1, nie pobiera się opłat.”,

c) dodaje się ust. 5–8 w brzmieniu:

„5. Osobie korzystającej z ochrony czasowej Szef Urzędu wydaje, na jej żądanie, zaświadczenie potwierdzające korzystanie z ochrony czasowej.

6. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 5, jest ważne do dnia, w którym upływa okres, na jaki udziela się ochrony czasowej zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej, o której mowa w art. 107 ust. 1. W przypadku przedłużenia tego okresu na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej, okres ważności zaświadczenia ulega stosownemu przedłużeniu z mocy prawa.

7. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 5, jest wyłącznym dowodem korzystania z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem art. 106 ust. 4, i w okresie swojej ważności poświadczają prawo jego posiadacza do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

8. Za wydanie zaświadczenia, o którym mowa w ust. 5, nie pobiera się opłaty skarbowej.”;

5) w art. 112:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobie korzystającej z ochrony czasowej, której zostało wydane zaświadczenie, o którym mowa w art. 110 ust. 5, Szef Urzędu zapewnia, na jej żądanie, opiekę medyczną oraz przyznaje pomoc przez zakwaterowanie i wyżywienie albo pomoc w postaci świadczenia pieniężnego. W przypadku gdy Szef Urzędu nie ma możliwości zapewnienia pomocy przez zakwaterowanie i wyżywienie, udziela świadczenia pieniężnego. Zapewnienie pomocy w postaci świadczenia pieniężnego następuje w trybie i na zasadach określonych w rozdziale 5 działu II.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Opiekę medyczną i pomoc, o których mowa w ust. 1, zapewnia się w miarę posiadanych środków przez okres nie krótszy niż 2 miesiące, lecz nie dłużej niż przez okres ważności zaświadczenia, o którym mowa w art. 110 ust. 5.

1b. Opieki medycznej i pomocy, o których mowa w ust. 1, nie zapewnia się w przypadku korzystania z pomocy socjalnej i opieki medycznej na podstawie przepisów rozdziału 5 działu II.”,

c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Do zamówień publicznych niezbędnych do zapewnienia opieki medycznej i pomocy, o których mowa w ust. 1, przez Szefa Urzędu, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.”;

6) uchyla się art. 114 i art. 115;

7) w art. 117 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osobom, o których mowa w ust. 1 i 2, wydaje się wize i zaświadczenia na zasadach określonych w art. 110.”;

8) w art. 117b ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Z dniem, w którym osoba korzystająca z ochrony czasowej w Rzeczypospolitej Polskiej opuszcza to terytorium, traci ważność wydana mu wiza, o której mowa w art. 110 ust. 1.”;

9) w art. 119 w ust. 1 w pkt 6 uchyla się lit. d;

10) w art. 121 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) w pkt 5, przechowuje się informacje o zaświadczeniach, o których mowa w art. 110 ust. 5, decyzjach administracyjnych, o których mowa w art. 109, oraz dane, o których mowa w art. 8, dotyczące osób, które korzystają z ochrony czasowej.”;

Art. 81. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 w pkt 12 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) art. 37 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583).”;

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1292, 1559, 1773, 1834, 1981, 2105, 2120, 2232, 2270, 2427 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 64, 91 i 526.

2) w art. 188 po ust. 2c dodaje się ust. 2d w brzmieniu:

„2d. Fundusz przetwarza dane osobowe osób uprawnionych do świadczeń opieki zdrowotnej, innych niż określone w ust. 2, w celu:

- 1) potwierdzenia uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej;
- 2) rozliczania kosztów świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych osobom uprawnionym;
- 3) kontroli rodzaju, zakresu i przyczyny udzielanych świadczeń;
- 4) potwierdzenia udzielenia świadczeń;
- 5) kontroli przestrzegania zasad legalności, gospodarności, rzetelności i celowości finansowania udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej.”

Art. 82. W ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261) po art. 7 dodaje się art. 7a–7c w brzmieniu:

„Art. 7a. 1. W sytuacji kryzysowej Prezes Rady Ministrów może, z własnej inicjatywy albo na wniosek Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów lub ministra kierującego działem administracji rządowej, wydawać polecenia obowiązujące:

- 1) organy administracji rządowej;
- 2) państwowe osoby prawne oraz państwowe jednostki organizacyjne posiadające osobowość prawną;
- 3) organy jednostek samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;
- 4) osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej oraz przedsiębiorców.

2. Polecenia, o których mowa w ust. 1, są wydawane w celu:

- 1) zapewnienia właściwego funkcjonowania, ochrony, wzmocnienia lub odbudowy infrastruktury krytycznej;
- 2) przejęcia kontroli nad sytuacją kryzysową, której wpływ na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia lub środowiska, jest szczególnie negatywny;
- 3) usunięcia skutków sytuacji kryzysowej, o której mowa w pkt 2.

3. Polecenia, o których mowa w ust. 1, są wydawane w drodze decyzji administracyjnej, podlegają natychmiastowemu wykonaniu z chwilą ich doręczenia lub ogłoszenia oraz nie wymagają uzasadnienia.

4. Polecenia, o których mowa w ust. 1, mogą być uchylone lub zmieniane, jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony. Ich uchylenie lub zmiana nie wymaga zgody stron.

5. Polecenia, o których mowa w ust. 1, nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej, a także nie mogą dotyczyć czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych oraz czynności z zakresu ścigania wykroczeń.

6. Zadania nałożone w trybie, o którym mowa w ust. 1, są realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Art. 7b. 1. Wydając polecenie, o którym mowa w art. 7a ust. 1, wobec podmiotów, o których mowa w art. 7a ust. 1 pkt 4, Prezes Rady Ministrów wyznacza ministra kierującego działem administracji rządowej odpowiedzialnego za zawarcie umowy z podmiotem albo wyznacza do jej zawarcia Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

2. Wykonywanie zadań objętych poleceniem wydanym w stosunku do podmiotów, o których mowa w art. 7a ust. 1 pkt 4, następuje na podstawie umowy zawartej z podmiotem przez ministra kierującego działem administracji rządowej albo przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i jest finansowane ze środków budżetu państwa z części budżetowej, której dysponentem jest, odpowiednio, minister albo Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3. W przypadku niezawarcia umowy, o której mowa w ust. 2, zadania objęte poleceniem są wykonywane na podstawie decyzji, o której mowa w art. 7a ust. 3. W takim przypadku decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu i jest finansowana ze środków, o których mowa w ust. 2.

Art. 7c. 1. Do zamówień na usługi lub dostawy niezbędne do realizacji poleceń, o których mowa w art. 7a ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, 1598, 2054 i 2269 oraz z 2022 r. poz. 25).

2. Zamawiający, w terminie 7 dni od dnia udzielenia zamówienia, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych informację o udzieleniu tego zamówienia, w której podaje:

- 1) nazwę (firmę) i adres siedziby zamawiającego;
- 2) datę i miejsce zawarcia umowy lub informację o zawarciu umowy drogą elektroniczną;
- 3) opis przedmiotu umowy, z wyszczególnieniem odpowiednio ilości rzeczy lub innych dóbr oraz zakresu usług;
- 4) cenę albo cenę maksymalną, jeżeli cena nie jest znana w chwili zamieszczenia ogłoszenia;
- 5) wskazanie okoliczności faktycznych uzasadniających udzielenie zamówienia bez zastosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych;
- 6) nazwę (firmę) podmiotu albo imię i nazwisko osoby, z którymi została zawarta umowa.”.

Art. 83. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.¹¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 112aa w ust. 3:

a) w pkt 5 na końcu dodaje się przecinek i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) planowanych wydatków Funduszu Pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583), oraz wydatków lub kosztów organów i jednostek, o których mowa w ust. 1, których źródłem finansowania są środki Funduszu Pomocy, do których nie mają zastosowania przepisy ust. 2 i 2a:

a) określonych w planie finansowym Funduszu Pomocy zatwierdzonym w terminie, o którym mowa w art. 14 ust. 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,

b) w wysokości określonej w planie, o którym mowa w art. 14 ust. 27 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – w przypadku niezatwierdzenia planu finansowego w terminie wymienionym w art. 14 ust. 31 tej ustawy”;

b) część wspólna otrzymuje brzmienie:

„– oraz powiększona o kwotę prognozowanych na rok n działań jednorazowych i tymczasowych po stronie dochodów, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1466/97/WE z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych, jeżeli wartość każdego z nich przekracza 0,03% wartości produktu krajowego brutto prognozowanej w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi, stanowi nieprzekraczalny limit wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 9 pkt 1, i państwowych jednostek budżetowych z wyłączeniem organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2, w pkt 7 i 8 z wyłączeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a także funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw z wyłączeniem Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, oraz z wyłączeniem Funduszu Pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.”;

2) w art. 249:

a) w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) pozostałe dotacje, zgodnie z ust. 5;”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W planie finansowym samorządowej jednostki budżetowej, innej niż urząd marszałkowski, starostwo powiatowe, urząd gminy, mogą być ujmowane dotacje związane z realizacją programów operacyjnych oraz inne dotacje, w tym udzielane na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadania publicznego organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy.”.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 1236, 1535, 1773, 1927, 1981, 2054 i 2270.

Art. 84. W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r. poz. 510, 1000, 1641 i 1978 oraz z 2022 r. poz. 350) w art. 8:

1) pkt 24 otrzymuje brzmienie:

„24) seria, numer i data ważności ważnego dokumentu podróży cudzoziemca lub innego ważnego dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo, a w przypadku osoby, o której mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583), oznaczenie dokumentu, na podstawie którego dokonano ustalenia tożsamości osoby;”;

2) w pkt 24a w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. d w brzmieniu:

„d) UKR – w przypadku obywatela Ukrainy, któremu numer PESEL nadano na podstawie art. 4 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;”.

Art. 85. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 463) w art. 45a w pkt 4:

1) w lit. b tiret piąte otrzymuje brzmienie:

„– 6 – w przypadku osoby spoza Unii Europejskiej objętej ubezpieczeniem zdrowotnym w Rzeczypospolitej Polskiej, nieposiadającej numeru PESEL, albo osoby innej niż ubezpieczony, posiadającej uprawnienia do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z przepisami wymienionymi w art. 12 ustawy o świadczeniach, albo”;

2) w lit. c tiret piąte otrzymuje brzmienie:

„– 6 – dla numeru paszportu lub innego dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego tożsamość – w przypadku cudzoziemca objętego ubezpieczeniem zdrowotnym w Rzeczypospolitej Polskiej, nieposiadającego numeru PESEL, albo osoby innej niż ubezpieczony, posiadającej uprawnienia do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z przepisami wymienionymi w art. 12 ustawy o świadczeniach, albo”.

Art. 86. W ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 551) w art. 35a:

1) w ust. 10 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) pielęgniarka albo położna udziela świadczeń zdrowotnych w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń osobom, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583).”;

2) po ust. 21 dodaje się ust. 21a w brzmieniu:

„21a. Pielęgniarka albo położna, posiadająca warunkowe prawo wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 18, może w ramach wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej udzielać świadczeń zdrowotnych w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń osobom, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Wykonywanie zawodu w podmiotach leczniczych udzielających świadczeń ofiarom konfliktu zbrojnego na Ukrainie nie wymaga zgody, o której mowa w ust. 21.”.

Art. 87. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) języku polskim – należy przez to rozumieć język polski w piśmie nauczany metodą glottodydaktyczną; przepisy art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2021 r. poz. 672) stosuje się odpowiednio do osób uprawnionych mieszkających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;”;

2) w art. 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby, o których mowa w art. 2 ust. 1, mogą korzystać z wybranej przez siebie formy szkolenia z języka polskiego, PJM, SJM, SKOGN lub tłumacza-przewodnika.”,

b) w ust. 4 w części wspólnej po wyrazie „szkolenia” dodaje się wyrazy „języka polskiego.”.

Art. 88. W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354 oraz z 2022 r. poz. 91) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 449 w ust. 2 w pkt 18 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 19 w brzmieniu:
„19) rejestru, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583).”;
- 2) w art. 450:
  - a) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Dane przetwarzane w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o których mowa w art. 449 ust. 2 pkt 1–12, 16, 17 i 19, udostępnia się następującym podmiotom, w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań.”;
  - b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Dane przetwarzane w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o których mowa w art. 449 ust. 2 pkt 1–12, 16 i 19, udostępnia się.”;
  - c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Dane przetwarzane w krajowym zbiorze rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o których mowa w art. 449 ust. 2 pkt 19, udostępnia się Narodowemu Funduszowi Zdrowia.”.

Art. 89. W ustawie z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz. U. z 2021 r. poz. 823 oraz z 2022 r. poz. 350) w art. 16 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą ministra właściwego do spraw zagranicznych, konsul może na piśmie upoważnić na czas określony do wykonywania określonych czynności:

- 1) członków personelu dyplomatyczno-konsularnego albo personelu pomocniczego w rozumieniu ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej;
- 2) osoby zatrudnione w placówce zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy z dnia 21 stycznia 2021 r. o służbie zagranicznej na podstawie umowy o pracę zawartej zgodnie z prawem państwa przyjmującego oraz na podstawie powołania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 oraz z 2021 r. poz. 1162), w tym osoby zatrudnione na czas wykonywania funkcji w placówce przez członka rodziny.”.

Art. 90. W ustawie z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2234) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 13:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. W celu zapewnienia telekomunikacji w związku z wydarzeniami, w szczególności imprezami masowymi lub zgromadzeniami, podczas których może wystąpić zdarzenie o charakterze terrorystycznym albo zagrożenie bezpieczeństwa i porządku publicznego, operator telekomunikacyjny jest uprawniony, a na żądanie ministra właściwego do spraw informatyzacji lub organu odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i porządek publiczny obowiązany, do:
    - 1) instalowania tymczasowych instalacji radiokomunikacyjnych wraz z antenowymi konstrukcjami wsporczymi, w szczególności stacji bazowych ruchomej sieci telekomunikacyjnej, także na obiektach budowlanych niezwiązanych trwale z gruntem,
    - 2) budowy, przebudowy lub instalowania infrastruktury przewodowej i innych urządzeń lub infrastruktury w zakresie niezbędnym do uruchomienia i prawidłowej eksploatacji instalacji, o których mowa w pkt 1, przy czym wykonywanie prac oraz posadowiona infrastruktura nie może powodować zagrożenia życia lub bezpieczeństwa mienia– na okres nie dłuższy niż 30 dni albo na okres nie dłuższy niż wskazany w żądaniu tego ministra lub organu.”,

b) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. Wykonywanie prac, o których mowa w ust. 1:

- 1) nie wymaga:
  - a) decyzji o pozwoleniu na budowę, o którym mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88), lub zgłoszenia, o którym mowa w art. 30 tej ustawy,
  - b) decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3 i 7 oraz art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1376 i 1595 oraz z 2022 r. poz. 32),
  - c) zawarcia umowy w sprawie użytkowania gruntów pokrytych wodami, o której mowa w art. 261 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 i 2368 oraz z 2022 r. poz. 88 i 258);
- 2) w przypadku, gdy wykonywanie tych prac ma nastąpić w obrębie pasa drogowego drogi publicznej – może nastąpić po poinformowaniu właściwego zarządcy drogi o planowanym zakresie zajęcia pasa drogowego, przy czym nie jest wymagane sporządzenie projektu organizacji ruchu, o którym mowa w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ust. 12 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450, z późn. zm.¹²⁾), oraz nie pobiera się opłaty, o której mowa w art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 3) w przypadku, gdy do wykonywania tych prac możliwe jest wykorzystanie kanału technologicznego, o którym mowa w art. 39 ust. 6 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, udostępnienie kanału technologicznego następuje niezwłocznie pod nadzorem zarządcy drogi i nie pobiera się opłaty, o której mowa w art. 39 ust. 7g tej ustawy.

4. Przystąpienie do eksploatacji instalacji, o których mowa w ust. 1, jest możliwe przed doręczeniem właściwemu organowi ochrony środowiska zgłoszenia, o którym mowa w art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, 2127 i 2269). W takim przypadku zgłoszenie doręcza się właściwemu organowi w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia eksploatacji tej instalacji. Przepisów art. 152 ust. 4–4c oraz art. 152b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska nie stosuje się.

5. Na rzecz operatora telekomunikacyjnego, który wykonuje prace, o których mowa w ust. 1, nieruchomość można obciążyć służebnością polegającą na tym, że może on wykonywać te prace i korzystać w okresie, o którym mowa w tym przepisie, z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem urządzeń, o których mowa w ust. 1.”;

2) po art. 13 dodaje się art. 13a w brzmieniu:

„Art. 13a. 1. Prezes Rady Ministrów, mając na względzie możliwość wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym albo zagrożenia dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, może, w drodze zarządzenia, ograniczyć publiczny dostęp do wykazów, rejestrów, baz danych i systemów teleinformatycznych zawierających dane lokalizacyjne infrastruktury technicznej.

2. W zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, wskazuje się wykazy, rejestry, bazy danych oraz systemy teleinformatyczne, do których ograniczony zostaje dostęp publiczny, oraz okres tego ograniczenia.

3. Dysponenci wykazów, rejestrów, baz danych i systemów teleinformatycznych wskazanych w zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1, ograniczają do nich publiczny dostęp zgodnie z tym zarządzeniem niezwłocznie.”.

Art. 91. W ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. z 2022 r. poz. 439) w art. 16 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Związek metropolitalny może udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej, społecznościom lokalnym i regionalnym innych państw. Podstawą udzielania tej pomocy jest w uchwała zgromadzenia.”.

Art. 92. W ustawie z dnia 7 lipca 2017 r. o Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1582) w art. 25 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, Agencja nie zamieszcza imion i nazwisk obywateli państw, których dotyczy ta zgoda, oraz nazw podmiotów działających na terytorium tych państw, na listach, o których mowa w ust. 3, oraz nie udostępnia informacji o tych osobach i podmiotach posiadanych w związku z realizacją zadań, o których mowa w art. 2, na podstawie ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176 oraz z 2021 r. poz. 1598 i 1641).”.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 463, 694, 720, 1641, 1997, 2165, 2269 i 2328.

Art. 93. W ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574) w art. 327 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ukończenie studiów na określonym poziomie przez cudzoziemca, który uzyskał status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub cudzoziemca posiadającego zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub obywatela polskiego, który przybył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z terytorium Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583), lub obywatela Ukrainy przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, którzy nie dysponują dyplomem ukończenia studiów, może być potwierdzone w drodze postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie.”.

Art. 94. W ustawie z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1978) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających stosowanie art. 1 pkt 3, art. 3 pkt 2 i 3 w zakresie art. 32 ust. 6–8 i pkt 6–8 oraz art. 4 pkt 2 i 4 ustawy. Komunikat ogłasza się w terminie co najmniej 14 dni przed dniem wejścia w życie wskazanych przepisów ustawy.”;

2) w art. 8:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) art. 1 pkt 3, art. 3 pkt 2 i 3 w zakresie art. 32 ust. 6–8 i pkt 6–8 oraz art. 4 pkt 2 i 4, które wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 6a;”;

b) uchyla się pkt 3,

c) w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) art. 6a, który wchodzi w życie z dniem 2 czerwca 2022 r.”.

Art. 95. W ustawie z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. poz. 350) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 104 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy likwiduje się prowadzone na podstawie ustawy zmienianej w art. 98 ewidencje paszportowe oraz centralną ewidencję wydanych i unieważnionych dokumentów paszportowych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.”;

2) art. 105 otrzymuje brzmienie:

„Art. 105. Dokumenty paszportowe wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do upływu terminów w nich określonych.”;

3) po art. 110 dodaje się art. 110a w brzmieniu:

„Art. 110a. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających wydawanie dokumentów paszportowych zgodnie z przepisami niniejszej ustawy. Komunikat ogłasza się w terminie co najmniej 14 dni przed dniem wdrożenia rozwiązań technicznych określonym w tym komunikacie.”;

4) art. 111 otrzymuje brzmienie:

„Art. 111. Ustawa wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie wydanym na podstawie art. 110a, z wyjątkiem:

1) art. 98, który wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia komunikatu;

2) art. 110a, który wchodzi w życie z dniem 27 marca 2022 r.”.

Art. 96. 1. W roku akademickim 2021/2022 uczelnia może dokonać zmian w uchwale, o której mowa w art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ustalającej warunki, tryb, termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposób przeprowadzenia tej rekrutacji na studia rozpoczynające się w drugim semestrze roku akademickiego 2021/2022 oraz w roku akademickim 2022/2023.

2. Do dnia 30 września 2022 r. do zmiany regulaminu studiów, w zakresie niezbędnym do przyjęcia na studia osób, które w dniu 24 lutego 2022 r. były studentami uczelni działających na terytorium Ukrainy, nie stosuje się art. 75 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Termin uzgodnienia regulaminu z samorządem studenckim wynosi 5 dni roboczych, a w przypadku braku uzgodnienia regulaminu wchodzi w życie na mocy ponownej uchwały senatu podjętej zwykłą większością głosów jego statutowego składu.

3. Rektor może zmienić organizację roku akademickiego 2021/2022 określoną w aktach wewnętrznych uczelni.

4. W roku akademickim 2021/2022 zajęcia na studiach stacjonarnych i studiach niestacjonarnych mogą być prowadzone łącznie w zakresie niezbędnym do umożliwienia odbywania studiów przez osoby, o których mowa w ust. 2.

Art. 97. 1. Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców, w porozumieniu z Komendantem Głównym Straży Granicznej, włączy dane przetwarzane w rejestrze, o którym mowa w art. 3 ust. 3, do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców, o którym mowa w art. 449 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 88, w terminie do dnia 1 stycznia 2023 r.

2. Do czasu włączenia danych, o których mowa w ust. 1, do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców Komendant Główny Straży Granicznej zapewnia ich udostępnienie w drodze teletransmisji danych:

- 1) Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
  - 2) Szefowi Agencji Wywiadu,
  - 3) Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
  - 4) Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego,
  - 5) Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego,
  - 6) ministrowi właściwemu do spraw zdrowia,
  - 7) ministrowi właściwemu do spraw pracy,
  - 8) ministrowi właściwemu do spraw rodziny,
  - 9) ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji,
  - 10) Szefowi Urzędu do Spraw Cudzoziemców,
  - 11) organom Policji,
  - 12) Komendantowi Służby Ochrony Państwa,
  - 13) organom Krajowej Administracji Skarbowej,
  - 14) wojewodom,
  - 15) województwom,
  - 16) powiatom,
  - 17) gminom,
  - 18) Narodowemu Funduszowi Zdrowia,
  - 19) Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych,
  - 20) Państwowej Inspekcji Pracy,
  - 21) Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
  - 22) jednostce podległej ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, właściwej w zakresie systemów informacyjnych ochrony zdrowia
- w zakresie niezbędnym do realizacji ich ustawowych zadań;
- 23) organowi właściwemu w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w celu realizacji zadania, o którym mowa w art. 22c ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny.

3. Do czasu włączenia danych, o których mowa w ust. 1, do krajowego zbioru rejestrów, ewidencji i wykazu w sprawach cudzoziemców Komendant Główny Straży Granicznej udostępnia sądom i prokuratorom dane na pisemny wniosek bezzwłocznie.

Art. 98. 1. Pomoc, o której mowa w art. 12, może być zapewniona obywatelom Ukrainy w okresie od dnia 24 lutego 2022 r.

2. W okresie od dnia 24 lutego 2022 r. jednostki samorządu terytorialnego, związki jednostek samorządu terytorialnego, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz związek metropolitalny mogą udzielać pomocy obywatelom Ukrainy i wsparcia społecznościom lokalnym i regionalnym innych państw, w tym również poprzez wydatkowanie środków finansowych.

Art. 99. Przepis art. 37 stosuje się do rozliczania świadczeń opieki zdrowotnej udzielonych obywatelom Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, udzielonych od dnia 24 lutego 2022 r.

Art. 100. W sprawach dotyczących uznania lub odmowy uznania obywatela Ukrainy za osobę bezrobotną wszczętych i niezakończonych do dnia 24 lutego 2022 r. stosuje się przepis art. 22 ust. 6.

Art. 101. 1. W celu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań wynikających z ustawy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy Minister Sprawiedliwości użycza jednostce samorządu terytorialnego nieruchomości pozostającą w zarządzie trwałym zakładu poprawczego i schroniska dla nieletnich, jako tymczasowe miejsce zakwaterowania.

2. Użyczenie, o którym mowa w ust. 1, następuje w drodze porozumienia zawartego pomiędzy dyrektorem zakładu poprawczego i schroniska dla nieletnich a organem wykonawczym (wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta) jednostki samorządu terytorialnego.

3. Porozumienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) okres obowiązywania porozumienia;
- 2) zakres realizowanych zadań, w szczególności prowadzenie zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, a także udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży będących obywatelami Ukrainy;
- 3) zasady udzielania wsparcia psychologiczno-pedagogicznego rodzicom lub opiekunowi prawnemu dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy;
- 4) zasady organizacji wyżywienia obywateli Ukrainy.

4. Na mocy porozumienia, o którym mowa w ust. 2, dyrektor zakładu poprawczego i schroniska dla nieletnich pozostaje dyrektorem placówki będącej tymczasowym miejscem zakwaterowania. Pracownicy zakładu poprawczego i schroniska dla nieletnich pozostają pracownikami placówki będącej tymczasowym miejscem zakwaterowania.

5. Dyrektor placówki będącej tymczasowym miejscem zakwaterowania określi zakres nowych zadań i obowiązków pracownikom tej placówki zgodnie z zadaniami określonymi w ustawie.

Art. 102. 1. Minister Sprawiedliwości, w drodze zarządzenia, określi zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich, które zostaną użyczone jednostkom samorządu terytorialnego na potrzeby pomocy obywatelom Ukrainy jako tymczasowe miejsca zakwaterowania.

2. Minister Sprawiedliwości, po ustaniu przesłanek wynikających z ustawy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy, przywraca regulaminową działalność zakładu i schroniska.

Art. 103. Minister Sprawiedliwości w celu tymczasowej relokacji nieletnich przebywających w zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich wyznacza zakłady i schroniska, do których nastąpi przeniesienie nieletnich.

Art. 104. W przypadku, o którym mowa w art. 60b ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576 oraz z 2022 r. poz. 501), obywatel Ukrainy przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, może podać rodzaj, numer i serię, o ile dokument je zawiera, dokumentu podróży lub innego dokumentu ze zdjęciem umożliwiającemu ustalenie tożsamości.

Art. 105. Do wydatków wynikających z niniejszej ustawy nie stosuje się art. 50 ust. 1a–1c, 4 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 106. W roku 2022 w celu realizacji zadań wynikających z ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wiosek Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, może dokonać przeniesień wydatków zaplanowanych w części 73 – Zakład Ubezpieczeń Społecznych pomiędzy działami klasyfikacji wydatków budżetu państwa.

Art. 107. 1. Polecenia i porozumienia realizowane przez wojewodę na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135) i ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261 i 583), w celu zapewnienia współdziałania organów administracji rządowej i samorządowej działających w województwie zawarte od dnia 24 lutego 2022 r. w zakresie pomocy udzielonej obywatelom Ukrainy, zachowują moc do dnia 31 maja 2022 r.

2. Do poleceń, o których mowa w ust. 1, nie ma zastosowania art. 12 ust. 16.

Art. 108. Samorządowy zakład budżetowy, który realizuje zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, może otrzymać dotacje z budżetu jednostki samorządu terytorialnego przekraczające 50% kosztów jego działalności.

Art. 109. W roku 2022 raty części oświatowej, wyrównawczej, równoważącej i regionalnej subwencji ogólnej mogą być przekazywane wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego w terminach wcześniejszych niż określone w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 110. 1. Ustalając relację, o której mowa w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, planowane wydatki bieżące pomniejsza się o planowane wydatki bieżące ponoszone w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w części, w jakiej nie są one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez jednostkę na ten cel.

2. Ocena spełnienia zasady określonej w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych następuje z uwzględnieniem wykonanych wydatków bieżących pomniejszonych o wykonane wydatki bieżące poniesione w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w części, w jakiej nie były one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez jednostkę na ten cel.

3. Ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego na rok 2023 i lata kolejne, wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w części, w jakiej nie są one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez jednostkę na ten cel.

Art. 111. W celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić wójta (burmistrza, prezydenta miasta), zarząd powiatu lub zarząd województwa do:

- 1) dokonania zmian w planie dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym dokonywania przeniesień wydatków między działami klasyfikacji budżetowej;
- 2) dokonywania czynności, o których mowa w art. 258 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 3) dokonywania zmian w wieloletniej prognozie finansowej oraz w planie wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego związanych z wprowadzeniem nowych inwestycji lub zakupów inwestycyjnych przez jednostkę, o ile zmiana ta nie pogorszy wyniku budżetu tej jednostki.

Art. 112. 1. W związku z realizacją zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, rada miasta na prawach powiatu może podjąć uchwałę o:

- 1) nieprzeprowadzaniu konsultacji społecznych w formie budżetu obywatelskiego, o którym mowa w art. 5a ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w zakresie projektów, przewidzianych do realizacji w 2024 r.;
- 2) zawieszeniu przeprowadzania konsultacji społecznych w formie budżetu obywatelskiego, o którym mowa w art. 5a ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w zakresie projektów, przewidzianych do realizacji w 2023 r.;
- 3) zawieszeniu w 2022 r. realizacji niektórych projektów ze środków budżetu obywatelskiego.

2. Uchwała, o której mowa w ust. 1 pkt 3, nie może dotyczyć projektów, których realizacja rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie tej uchwały.

3. W uchwale, o której mowa w ust. 1 pkt 2, określa się również:

- 1) rok, w którym projekty przewidziane do realizacji w 2023 r. będą realizowane;
- 2) zasady postępowania ze zgłoszonymi dotychczas projektami, przewidzianymi do realizacji w 2023 r., w tym harmonogram oceny tych projektów, składania odwołań od oceny negatywnej, rozpatrywania takich odwołań, głosowania mieszkańców i ogłoszenia wyników głosowania.

4. W uchwale, o której mowa w ust. 1 pkt 3, określa się również harmonogram realizacji projektów, które objęte są zakresem tej uchwały.

Art. 113. Z budżetu państwa mogą być udzielane właściwym jednostkom samorządu terytorialnego dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W przypadku dofinansowania zadań własnych bieżących i inwestycyjnych kwota dotacji może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania.

Art. 114. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających stosowanie przepisów art. 4–10.

Art. 115. Rada Ministrów raz na 12 miesięcy składa Sejmowi i Senatowi szczegółowe sprawozdanie z wykonania ustawy na piśmie. Sprawozdanie czyni się niezwłocznie przedmiotem debat Sejmu i Senatu.

Art. 116. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 24 lutego 2022 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 12 ust. 10–16, art. 72 oraz art. 89, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 95, który wchodzi w życie z dniem 27 marca 2022 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*